

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

SSágönycim Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 1080 Lej
Fél évre 540 Lej
Negyed évre 270 Lej
Havonta 90 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 30 banival több

Hol a purifikátor?

Nem tudjuk, hogy tragédiát, vagy komédiát kellene-e írni a dornesti esetről, amely olyan szomorú és olyan groteszk, hogy egyszerre sirni és kacagni lehet felette. Nagyszerű és humoros detektívregény téma: A kies fekvésű, szép Dornesti város állomásán, ahová a zöld erdőségekkel borított bukovinai hegyek közül kanyarodik be a vonat, egy vasuti rabló, fosztogató, zsebtolvajbandát leplezték le. Ebben még nincsen semmi különös, ilyesmi más helyeken is megtörténhetik. A különös és romantikus az a dologban, hogy a banda feje Dornesti állomás rendőrfőnöke és tagjai; az ottani államrendőrség komiszárjai és legénysége. Milyen furcsa eset is ez. Ahogy a nyomozás eddig tisztázta, képzeljük csak magunk elé a dornesti-i állapotokat. Megérkezik a vonat, kiszállnak az utasok és várnak a másik vonatra. Mert meg kell jegyeznünk, hogy Dornesti állomása, körülbelül azt a szerepet tölti be Bukovinában, mint nálunk Tóvis. Innen ágaznak el több felé a vasutvonalak és Dornestiben majdnem mindenkinek át kell szállni. Szóval az utasok várják a másik vonatot, amelyre át kell szállniok. Addig is, mert a Perronon várakozniok nem szabad, a rendőrök beteretlik őket a váróterembe. Hogy a rend és fegyelem biztosítva legyen, az utasokat detektívek és rendőrök őrzik a zsebtolvajok garázdálkodása ellen. Az ügyes, szemfüles detektívek a közönség között figyelnek és egyszerre felhangzik a jalkiáltás: „Jaj istenem ellopták a tárcámat!” Vagy: „Jaj, eltűnt a bőröndöm!” A detektív, a komiszár, a rendőr ott teremnek, az irodába kísérik a károsultat, jegyzőkönyvet vesznek fel és udvariasan utiára bocsátják, megnyugtató szavak kíséretében. Annyira előzékenyek, hogy ha a kifosztottnak ellopták a vasutjegyét is, úgy a rendőrség maga váltja meg az illető jegyét, természetesen csupán kölcsön adja a jegy árát. Az utas hálás, a vonat elindul és akkor összegyülekeznek a rendőrség tagjai és igazságosan osztozkodnak a lopott pénzen és bőrönd tartalmán. A főnök kapja a legtöbbet, a rendőrlégény a legkevesebbet. Hiába, azért itt sincs tökéletes demokrácia. Így folyik ez az idillikus szép élet a dornesti-i állomás évek óta. És akkor jön valami ügyetlenség és le van leplezve a dornesti-i államrendőrségi fosztogatóbanda. Ez a kedélyes része a dolognak. Most jön a szomorú.

Ennek a szép nagy európai országnak nagyon sok részén még ma is a legsötétebb balkáni állapotok uralkodnak. Oh, nemcsak a fosztogatók itt a hibásak. Ők primitív lelkű, szegény emberek talán, akik két, vagy négy elemi elvégzése után, talán minden iskola és minden nevelés nélkül jutottak olyan állásba, amely hatalmat jelent számukra. S mindenki úgy él hatalmával, ahogy tud. A dornesti-i állomási rendőrség, amelynek tagjai csak a korrupció fegyverét ismerték, más módot nem tudtak arra, hogy csekély jövedelmüket szaporítsák. Lehet, hogy egynémelyiknek beteg volt otthon a gyermeke, felesége, pénz kellett neki, hát lopott, fosztogatót, mert primitív moralitásával úgy érezte meg, ha ott fenn az urak, akik háromszázmiliós panamákat kóvtettek el a közönség rovására, mért ne károsíthatnák meg a dornesti-i rendőrök egy-

Az ellenzék szembehelyezkedik az inflációs törekvésekkel.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Az Universal szerint a tegnapi minisztertanács után aláírt konvenciók új gazdasági rezsim kezdetét jelentik. A kölcsönből nagyszabású beruházásokat fognak eszközölni, elsősorban a CFR-nél, a Banca Nationala pedig a bankjegykészlet felemelésével egyidejűleg megfelelő mértékben felemeli a visszleszámitolási hitelt. Megerősítik az állami amortizációs pénztár felállításának hírét, amely intézmény már ősszel megkezdí működését a Banca Nationala mellett. Miután a tárgyalások tegnap befejeződtek, az összes külföldi delegátusok ma reggel elhagyták a fővárost, kivéve leze-t, aki csak későbbben utazik el.

A Cuvantul értesülése szerint Bratiannu Vintila kormányelnök most elérkezettnek látja az időt a kormány átszervezésére, amelyet épen az új gazdasági éra bevezetése tesz szükségessé. Egészen bizonyos, hogy Antonescu Victor a legközelebbi napokban belép a kormányba és átveszi a pénzügyi tárca vezetését. Szó van Stelian-Popescu igazságügyi és Lupu dr. munkaügyi miniszter távozásáról is. Amennyiben Titulescu külügyminiszter ezutal is ragaszkodna távozásához, úgy a kormányelnök most már nem igyekszik lebe-

szelni szándékáról, — írja a Cuvantul — annál is inkább, mert a kormány helyzetét az egyezmények aláírása következtében megszilárdítanak látják. Utódja valószínűleg Argetoianu lesz.

A nemzeti-parasztpárt elégedetlen az egyezményekkel és bejelentette, hogy felveszi a küzdelmet azok ratifikálására, de főleg a plafond áttörése ellen, mert szerinte az elsősorban a parasztságot és a kiskereskedőket érintené érzékenyen. Iorga és Averescu pártja ugyancsak szembehelyezkedett a kormány inflációs törekvéssel. A néppárt elhatározta, hogy a kérdést az uccára viszi ki és minden erővel tiltakozni fog a kormány terveinek végrehajtása ellen.

Burileanu, a Banca Nationala kormányzója a pénzügyminiszteriumban ma hosszabb megbeszélést folytatott Bratiannu Vintilával a bankjegykibocsátási munkálatok effektuálásáról. Smith, az angol pénzügyi csoport képviselője a Lupta szerint a kormány egyik tagjának a következő kijelentést tette:

— Mi Romániának, nem pedig a kormánynak adunk kölcsönt. A kormány teljesen közömbös részünkre, de bizalmunk teljesen igazolt Románia ereje és fejlődése folytán.

Beszélgetés Arad kisebbségi képviselőjével

Beller Hans beszámol a vasárnapi beszámolóról. — A német párt a magyarokkal együtt megy a tanácsválasztási harcba.

(Arad, július 20.) Beller Hans, Arad-megye kisebbségi képviselője ma délelőtt Aradra érkezett és egész déli egy óráig az aradi német párt irodájában tartózkodott, ahol számosan keresték fel ügyes-bajos dolgaikkal. Alkalmunk volt beszélgetni pár percig Bellerrel, aki a következőket mondotta:

— Tekintettel arra, hogy szombatra, az aradi németek részére tervezett beszámolóim elmarad, ma visszautazom Temesvárra, ahonnan vasárnap reggel érkezem vissza Aradra. Vasárnap délelőtt 11 órakor tartom meg, mint azt már különben meg is irták, beszámolómat Arad magyarsága részére.

— Hogy mit fogok mondani?... Beszámolót tartok. Ez magában foglalja legrövidebben mondanivalóimat. Beszámolok az általános politikai helyzetről, ismertetni fogom azt s megkísérlem amennyire lehet a jövő képét megrajzolni, ami reánk kisebbségekre — ennyit máris mondhatok — nem mutatkozik valami rózsásnak. És így aztán szóba kerül mindnyájunk létkérdése, a kisebbségi probléma, melynek megoldására már oly nagy szükség volna és amely megoldás állandóan késlekedik, sőt olyan dolgok is történnek, amik mindenre engednek következtetni, csak arra nem, hogy ez a kérdés belátható időn belül közmegelegedésre elintéződjék. Ismertetni fogom

két száz lejjel a gondjaira bizott utasokat. Ez a gondolat természetesen nem születetne meg egy rendesen fizetett, tanult és intelligens tisztviselő agyában, csak ott, ahol a korrupció terjeszti ki mindenre karjait és termékeny talajba hinti a rothadás és pusztulás

természetesen igazságos ügyünkért vívott nehézarcainkat és példákkal fogom illusztrálni, mit jelent az: kisebbségi jogokért küzdeni. A közel jövőben egyik vasárnap megtartom beszámolómat az aradi és aradvidéki németiség részére.

— Ami az aradi tanácsválasztásokat illeti, nekem most is az a véleményem, hogy az aradi német párt legjobban teszi, ha a magyar párttal együttesen cselekszik. Ugy tudom, hogy ebben a kérdésben ma este fog dönteni az aradi német-párt vezetősége.

A Német Párt aradi szervezetének választmányá ma este ülést tartott a párt helyiségében, amelyen részt vettek a választmány összes tagjai. Az ülésen arról határoztak, hogy az aradi németiség milyen álláspontot foglal el a legközelebbi tanácsválasztások alkalmával. Dr. Müller Vendel ismertette a jelenlegi helyzetet és rámutatott arra, hogy az aradi németeknek együtt kell küzdeni a város érdekében a magyarokkal, mert ez az egyetlen út arra, hogy megfelelő eredményt tudjon felmutatni. A választmány az elnök javaslatára egyhangúlag elhatározta, hogy a választásokon a magyarsággal a németek egy listán szerepelnek. Ezután a tanácsstag kandidálása következett és dr. Müller Vendel Striegl Józsefet ajánlotta, aki eddig is eredményes mun-

baktériumjait. Romániát, ezt a jobb sorsra érdemes országot az az államférfi menti meg, aki a közállapotokat purifikálni tudja és kiment bennünket a nyomasztó bizánci atmoszférából. Nem akarunk Balkán-állam lenni!

kát végzett a város közönségéért. Striegl József kijelentette, hogy megítézésnek veszi a bizalmat, azonban sajnálatára vissza kell utasítani, mert a rendkívüli elfoglaltsága nem engedi meg, hogy intenzív munkát tudjon ki-

fejtetni. Ajánlja, hogy a választmány dr. Müller Vendelt jelölje, aki méltó módon fogja képviselni a város érdekeit. A választmány egyhangúlag elhatározta, hogy dr. Müller Vendel ügyvédet jelöli a tanácsválasztásokon.

Kihalaszták a tengerből Löwenstein holttestét.

A ruházatából és karkötő órájából megállapították a bankár személyazonosságát. — Löwenstein özvegye utban van Calais felé.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) A lapok jelentik Bologne sur Merből, hogy tegnap este egy halászhajó érkezett a kikötőbe és egy holttestet hozott magával, amelyet Calais magasságában fogott ki a tengerből. A holttest anynyira oszlásnak indult, hogy már felismerhetetlen, a ruha is teljesen lefoszlott róla, a selyemharisnya kivételével. Az aranykarkötőjében talált A. L. monogram jogossá tette azt a feltevést, hogy a tragikus véget ért Löwenstein Artur belga bankár holttestét találták meg. Később kétségbevonhatatlanul sikerült megállapítani a személy-

azonosságát.

A hulla felismerhetetlenségig eltorzult. A fej csaknem teljesen levált a törzsről, a hasüreg a magasból való zuhanás következtében kihatott és a ruha foszlányokban lóg le róla. Emiatt a halászkok nem vették be a holttestet a csónakba, hanem kötéllel vonszolták a partig, ahol a hullaházba szállították. A leletről értesítették a belga és angol konzulátusokat, valamint Löwenstein bankár özvegyét, aki a hír vétele után nyomban elindult Calaisbe.

A marseillei Kékszakáll és elődei.

A Genoveva-villa titka. — Szerelmes nők autodaféja. — A végzetes varázstükrök. — Aki magának rendez be temetőt.

A marseillei hajó kikötött Algirban. Az utasok között volt egy fehérhajú, mosolygó szemű öreg ur. Benne már a harvanas években. Csendesen lépegetett ő is a kiszállók között. De egyszerre egy rendőrtiszt toppant eléje. Kezében egy személyleírás s hol azt, hol az öreg urat nézte.

— Ön a Genoveva villából jött... hat asszonyt gyilkolt meg ott...

És ezzel már meg is bilincselte. Megrökönyödve nézték az utasok a jelenetet. De csakhamar szárnyra kelt a sutgó szó:

... A marseillei kékszakáll! Aki rézzsinórral fojtotta meg a villában a nőket. Hymen szegény lemaradottjait, a meleg tüzhely mániakusait: negyvenéves hajadonok és rég várakozó öregasszonyok, kiknek elég egy csalogató férfiszó az apróhirdetések szürke ólmán át is.

A marseillei kékszakáll is szerelmi pszichológus volt. A nő, ki ölelőkaru szerelemre vágyódik... mindig, állhatatosan. Kell-e véd-

telenebb, kezesebb áldozat egy rokonszenvtől csepegő férfi számára, aki belülről ragadozó bestia. Mint Jerome vagy Pierre Rey — neve ma sem biztos — a marseillei kékszakáll. Derü és ígéret volt az arca, míg keze a zsebén görcsösen szorongatta az öldöklő szerzőt. Sorra zarándokoltak az élemedett nők, kik elvesztett ifjúságukat, vágyakat, álmokat jöttek beváltani a Genoveva villába...

S mind: felpirosodó érzések, illuziófelhők s pusztuló testük odakerült a villa sötét pincéjébe és a baromfiistálló trágyás földje alá.

Pedig csak nemrég guillotint alá hajtotta kopasz fejét egy kicsi, komor emberke, nagy hosszú szakállal. A hipnotizáló szemű Landru, tíz-tizenöt nő gyilkosa, akiket a szerelem csipkés szavával csalogatott a rambouilleti erdő magányos villájába. És éjszaka vastag füst szállt fel a villa kéményéből, égett a kemencében. Titkos autodafé, szerelmes, megijott nők holttestéből.

Mennyi borzalom! Avagy inkább örület.

mely ennek a mi idegbeteg korunknak gyöt-rődő testéből kipárolog? Nem hinném. Akármilyen leverőn hangzik, a bünkrónikák e vé-res, fekete lapjaiban is benne van az ember a sexualpathologiai eltévelyedéseivel. Téboly és bün, ember és bestia mindenha összeölelkezett... és minden korban születtek bünször-nyetegok, kik előtt dermedten, értelmetlenül áll az ember.

A marseillei és párisi kékszakállok csak példák a minduntalan ismétlésekből, melyekről Pitaval krónikája fantasztikus fejezetekkel tud regélni. Hozzá tartoznak ezek is az ember studiumához, mert az embert nemcsak erényein s nagyszerűségein át, hanem bünein és gonoszságain át is kell s lehet megismerni. A kép csak úgy tökéletes. Lássuk hát egy-két szemelvényt.

A büvös tükrök.

Julius Caesar nem szerette a szikár, so-vány embereket, akik éjszaka nem tudnak jól aludni. Ezek közé tartozhatott Bischel András, a regendorfi gazda, aki a múlt század elején borította gaz tetteivel szörnyű izgalomba a jó bajorokat. Csendes, kenetteljes képti ember volt, aki a bibliát forgatta. Ha szólt, mintha mindig megbotráncozott volna az erkölcsök esendőségén.

Nem is igen járt rendes ember hozzá. Pedig a fáma azt süttögte, hogy van neki egy büvös tükrök, aki belenéz, az meglátja benne a jövődjét.

Van-e kíváncsibb a szerelmes leányzónál? Nincs. A nagyképi Bischelnek tehát sürin akadtak ilyen látogatók. De a varázstükrök nem volt csak úgy szóra kapható.

— Eredj édes leányom haza — mondotta a jelentkezőnek — és hozzál amnyi ruhát, hogy háromszor átöltözhess. Ez hozzátartozik a dologhoz.

A leány elment és úgy tett, ahogy mon-dya volt. Ami azután történt, arról régi, elsár-gult papir tanuskodik: a kékszakáll vallomása.

... Mikor Borbála megint eljött s hozta ruhát, leültettem s elővettem fehér kendőbe burkolva a tükröt. — Fiam! — mondottam neki — igen nagy baj lesz, ha megérinteni ta-láld a tükröt. Ezért óvatosságból megkötözöm a kezedet és szemeidet hekötom.

Mikor az megvolt, késsel a nyakába döf-

Utközben.

Irta: FEDÁK SÁRI.

Feljegyzéseim életemről s eddigi pályafutá-somról.

Sohasem fogom elfelejteni azt az érzést, amit akkor Beöthy László iránt éreztem. So-hasem szerettem annyira, mint abban a pillan-atban. Az égis ordított fel a szolidaritásom és az imádatom. En ezt neki még soha el nem mondtam, soha erről nem beszéltem. Most mondom el először, hogy mialatt a függőy előtt beszélt, összekulcsoltam a jéghideg kezeimet és keményen, makacs elszántsággal, dacosan felnéztem Istenhez és háromszor is-mételtem:

— En pedig ide, ebbe a halálszínházba, be fogom szoktatni a közönséget, Isten engem úgy segítsen!

Egy új színházat megnyitni, azt továbbve-zetni, sőt a közönséggel megkedveltetni, — különösen nagy feladat. Hát még mikor az a színház oly sok, förtelmes rosszakarattal ta-lálkozik. Azonban régi igazság, hogyha embe-rek — lett légyen csak kettő — összetartanak és kéz kézben komolyan dolgoznak, az olyan erő, melyet szerfelett nehéz megállítani, meg-semmisíteni meg majdnem lehetetlen. Így, kéz a kézben, kezdtük mi Beöthyvel kiverkedni a Király-színházat. Állottunk a fronton és küzdöttünk, mint két Ttán. Ott aztán igazán lehet-tett tanulni színházat igazgatni. Mennyire nem tartóztathatom magamat vissza a mosolygás-tól, mikor egy kicsit tüzetesebben körülnézek a mai színházigazgatás terén. Kétféle igazgató van. Akik Isten kegyelméből lesznek igazgatók és azok, akik örökölnék színházat, vagy bele-házasodnak egy színházba, vagy a primadon-na barátja ad pénzt hozzá, vagy színháztulaj-donos a barátjuk, vagy valami ilyes félreértés

alapján ülnek az igazgatói székekben. Az ilye-ekkel aztán baj van. Szerintem mindenre születni kell. Színigazgatónak elsősorban. Nem lehet azt csak úgy elhatározni, hogy: Na, én pedig máttól fogva színigazgató leszek. Azt el lehet határozni, hogy valaki máról holnapra egy vendégként nyit, vagy iuszeres lesz, vagy borkereskedő, ámbár mindehhez is telhetégre van szükség. Még szalámit sem lehet tehetség-telenül vágni Hát még színházat igazgatni.

En a sors különös kegyéből abban a sze-rencsében részesültem, hogy fiatalságomat ab-ban a levegőben tölthettem el, ahol Rákosi Je-nő lélezett. Szabad volt a közelében lehet-nem, hallgatnom amiket beszélt, valósággal teleszívni magam mindazzal, amiket tőle meg-engedett hallanom és szabad volt úgy ne-veznem — Jenő bácsi. Engem Rákosi Szidi ta-nított színházat játszani, Beöthy László szin-házat igazgatni, Csepreghy Ferencné tanított öltözködni és kiszabni a színpadi ruháimat. En még Sipulusztól tanultam viccet elmondani. Sipulusztól lehetett megtanulni, hogy hogyan lehet százszázalékgig jól hozni egy viccnek a pointját. Mindez rendkívüli ajándék volt szá-momra a sorstól. Engedtessek meg tehát ne-kem, hogy néha-néha ámulva csapjam össze a kezemet a mai színigazgatások felett. Termé-szetesen mint mindenütt, itt is kiveszem a ki-vételeket, mert ó csoda, ilyenek is vannak. Vannak azért olyanok is, akiket Isten küldött a színigazgatói pályára, mint ahogy Istenküld-ötötte színészek is vannak. Ha ezek a felsőbb helyről kinevezett igazgatók nem volnának, igazán nyugodtan fel lehetne akasztani ma-gát egy rendes színésznek. Mert egy színész-nek semmi nem olyan hajmeresztő, mintha azt látja és érzi, hogy a föléje rendelt valaki nem bírja vele az iramot. Se tehetségben, se intel-ligenciában, se munkaködvben, se semmiben. Egy színigazgatónak mindenben különbnek

kell lennie, mint a színészei. Ez a titka az egész mesterségnek. Mert, hogy imponáljon nekünk, mindenféle hájjal megkent csibész-eknek, egy olyan igazgató, akinek hamarabb áll el a lélekzete, mint a miénk! Aki dadogni kezd ott, ahol mi már a magasban repülünk és aki még mindig csak az előszobában botorkál, mi-kor mi már körülszaladtuk a világot.

De megint nem ilyesmiről akarok beszél-ni, hanem arról, hogy milyen nehéz volt átve-rekedni a Király-színházi első évünket. Sem-mivel nem buktunk meg, de azért semmi nem volt az az ugynevezett bombasiker. Nem is le-hetett. Amelyik színházról hónapokig nem ol-vas mást a közönség, mint azt, hogy halál-színház, bizony nem lehet különösebben izga-tott, hogy a drága pénzéért azzal a hittel ülön-bele, hogy esetleg örökre benne marad. Dol-goztunk mint egy kis liangyaboly. Egyik pre-mier a másik után. Este játszani, másnap reg-gel fél tizkor a következő darabból próba, dél-után háromig, sokszor négyig. Akkoriban még nem volt divat órára nézni próba közben. Ezt a csunya divatot ma sem szeretem. Egy szí-nésznek se legyen órája. Legalább is próba közben. A sietés, nyugtalanság, ebédrel való törődés nagyon alacsony nivóra süllyeszté ezt a mi gyönyörű mesterségünket. Csak olyan embereket engednék belépni a Rendbe, akik ezt a kitüntetést meg is érdemlik. Mert azért ne tessék ám azt hinni, hogy könnyű. Nagyon nehéz. A közönség többnyire azt képzeli, hogy: Ugyan mi az a kis mókázás! Jó kedv-ből ugrál egy kicsit, aztán már rendben is van. Ez nagy tévedés. Vezetőszínésznek lenni — színész alatt persze mindig színésznőt is ér-tek — egyike a legnagyobb munkának, felelős-ségnek, lelkiismereti kérdésnek. És hol van a napnak annyi órája, amely elég volna egy szí-nésznőnek, például mikor egy új szerepre ké-szül.

tem. Söhajtott, felhördült s összeesett... és erre feldaraboltam. Nem tudom miért? Szerettem volna a husából harapni és enni. Míg dig az volt az érzésem. Erre vágytam.

Hogy miért?... Másik felelet, hogy amikor eltakarította és elásta a holttestet — feleségével együtt, — apránként eladták a ruháit. Amint nem, abban a felesége pompázott sokszor, mikor templomba ment.

Mig végre egyszer egy eltűnt leány nővére az uccán lehuzta Frau Bischel fejéről a kendőt. Az eltűnté volt. És ekkor kiderült minden.

A kerékbetörést ép akkor szüntették meg. A hosszú, sovány Bischelt és feleségét lefejezték.

Tömeggyilkos nőgyűlölő.

A múlt század hatvanas éveiben egész külön temetőt rendezett be magának áldozataiból a délfrancia Bourg melletti erdőben Dumollard Márton, egy egyszerű földmives. Kicsi, förtelmesen rut, de tagbaszakadt ember, sötét nézéssel. Orra nagy, felső ajka duzzadt, hasított nyuluszaj. A született gonosztevő tipikus fotográfiája. Élő körözölével. Egy egész évtizeden át üzte véres mesterségét: állástkereső cselédleányok meggyilkolását és kifosztását. Rendszerint elment Lyonba és ott valamely cselédszerző előtt ténfergett. Ha arra jött egy, nyilván a cselédszerzőhöz siető leány, megszólította:

— Kérem, merre van a cselédszerző? Az uraságom, akinél kertészkedem, megbizott, hogy egy jóra való leányt szerezsek. Kétszer annyit ad, mint más és dolga sincs sok.

A leány természetesen mindjárt maga ajánlkozott.

— Jó! Szedje össze a ruháját és rögtön jöhet velem.

Éjszaka érkeztek meg, többnyire vasuton. Aztán együtt mentek a bourgi erdőben. Mikor a „temető“-helyre értek, sűrű bokrokkal benőtt hely, Dumollard hirtelen hurkot vetett a leány nyakába, megfojtotta, elásta s vitte haza a leány ingóságait. Tíz-tizenöt áldozattal végzett így. Panaszok mentek a rendőrséghez, de azt inkább az érdekelte, hogy kinek mi a politikai felfogása. Végre egy természetes, erős leánnyal szemben csütörtököt mondott a rendszer, sőt az amazon jól elverte a leányok hóhérát, aki nyögve vánszorgott hazafelé, ahol végre már várta a rendőrség. A vérpadon fejezte be.

Mi kergette ezt a gnómot is a gyilkosra? Elég tehetős volt. Nem szorult facér cselédleányok apró vacakjaira és garasaira. Az akkori törvénykezés nem építette ki a motívumokat, de a tárgyalás megmaradt aktáiból szintén kivigyorog a szatir. Minden nő futott előle s a visszafojtottság keserősége a nőgyűlölete, mániákus dühbe lódult; külön temetőt kapart össze magának nők testéből...

Milyen hallatlan elfajulásokban torzulnak el olykor egyik-másik emberben, beteg indidumokban az ember ösztönei és indulatai!

Aradi aranyifjut köröz a bucaresti-i rendőrség

Glasner Móric, az elegáns aradi gabonakereskedő számos szélhámos-ság elkövetése után külföldre távozott. Egy érdekes karrier bukása.

(Arad, július 20.) Általános meglepetést keltett az aradi államrendőrségen az a távirati felhívás, amely a bucaresti-i rendőrségtől érkezett, hogy Glasner Móric aradi magánhivatalnokot nyomban őrizetbe kell helyezni. Az őrizetbehelyezés okáról nem nyújt felvilágosítást a távirat, amelynek intézkedését végrehajtani lehetetlen, mert Glasner Móric hónapokkal ezelőtt szabályszerűen kiállított utlevéllel elhagyta Aradot és ismeretlen helyre költözött. Glasner Móric egyik aradi nagyvállalatnak volt tisztviselője.

Különös és nagystilű szélhámosok trükkjeire emlékeztetnek Glasner Aradon viselt dolgai. A sok nyelvet beszélő, elegáns, jó megjelenésű fiatalember, előkelő összeköttetéseiire hivatkozva, jutott be a nagyvállalathoz, ahol felfelé hízog és lefelé fölényeskedő modorával elnyerte feletteseinek bizalmát. Ez a bizalom azonban rövid ideig tartott, mert rájöttek, hogy a fiatalember a vállalat rovására meg nem engedett üzleteket kötött. A vállalat anél-

kül, hogy feljelentést tett volna ellene, elbocsátotta állásából. Glasner közben már udvarolt egy aradi előkelő urleánynak, hivatkozva a Regátban lévő földbirtokára, megkérte a leány kezét. Megtörtént az esküvő és Glasner önállósította magát a hozományból. Gabonaüzletet nyitott, hatalmas összegű szállításokat vállalt, amelyekre előlegeket vett fel. Minden működése abba merült ki, hogy bármilyen uton, minél nagyobb összegeket szedjen össze. Adósságot-adósságra halmozott és amikor már égett a talaj a talpa alatt, eladta feleségének butorait és eltűnt Aradról. Azóta nem tudják hol tartózkodik.

Családja megakadályozta, hogy feljelentést tegyenek ellene és lassanként már ki is fizette adósságait. A mai távirat valószínűleg azt jelenti, hogy Glasner Bucarestben is hasonló működést fejtett ki, ahol vagy később tették meg ellene a feljelentést, vagy a rendőrség adta ki később a körözőlevelet.

Nobile hazautaztában elkerüli Norvégiát.

Amputálták Mariano kapitány lefagyott lábát. — Nemzetközi vizsgálat csak Olaszország kívánságára indulhat.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A berlini jelentések szerint Nobile tábornok Mussolini parancsára már a legközelebbi napokban hazafelé indul. A tábornok nem utazik a többi olasszal, akik a hazarendelt Citta di Milano fedélzetén mennek, hanem egyedül. Miután minden körülmények között el akarja kerülni Norvégiát, valószínűleg egy szénszállító gőzessel hagyja el a Spitzbergákat és ezután motorcsónakokkal folytatja az utját valamelyik német vagy francia kikötő felé.

A Virgóbayból érkező jelentések szerint Mariano kapitány állapota aggodalomra ad okot. A hajóorvos megállapította, hogy a le-

fagyott lábát amputálni kell, mert csak így menthető meg az életnek. Ma délelőtt végre is hajtották az operációt. Az oslói jelentések szerint Nilson pilóta kijelentette, hogy Malgreen holttestének megtalálása teljes lehetőség. A Latham repülőgép — a pilóta véleménye szerint — motorhibába következtében elpusztult.

A norvég kormány most már teljes egészében megfontolta a Nobile-expedíció ügyében tervezett nemzetközi vizsgálat ügyét. Határozatot azonban nem hozott, miután az ügy nemzetközileg kényes és a vizsgálat csak abban az esetben indulhat meg, ha Olaszország is kívánja.

Aradra szöktek a prágai muzeum betörői.

Két prágai detektív érkezik Aradra és a rendőrséggel együtt keresik itt a muzeumi műkincsek elrablót.

(Arad, július 20.) Rendkívül érdekes és világszenzációt keltett ügyben folytat nyomozást az aradi államrendőrség. Néhány héttel ezelőtt bejárta a világsajtót az a szenzációs hír, hogy vakmerő rablók kifosztották a prágai nemzeti muzeumot és onnan nagyértékű tárgyakat, antik ékszereket és nagybecsű muzeális értékű tárgyakat vittek el. A prágai rendőrség még a betörés éjszakáján megkezdte a nyomozást és a detektívek hada ment szét az egész országban, hogy a vakmerő tetteseknek nyomára jusson. Eddig azonban semmiféle adatot nem produkált a nyomozás, amely már-már holtpontra jutott, amikor a prágai rendőrségnek olyan adatok kerültek birtokába, amelyekből megállapította, hogy a prágai Nemzeti Muzeum betörői Romániába, Aradra szöktek. Erről a felfedezésről nyomban táviratban értesítette a prágai rendőrség az aradi államrendőrséget, egyben tudtára adta, hogy két prágai detektív érkezik Aradra. A távirat, amely ismereti az eddig talált bűnjелеket, kéri a rendőrséget, hogy azonnal vezesse be a nyomozást és az Aradra érkező prágai detektíveknek nyújtson se-

gédkezet. A rendőrség a távirat vétele után azonnal bevezette a nyomozást és nincsen kizárva, hogy a világszenzációt keltett rejtélyes bűnjү tetteseit Aradon sikerül kézrekeríteni.

Feltalálták a titkos rádiót

Csak az az állomás veheti fel a hangot, amelyhez címezve van.

Bécsből jelentik: A rádió, amely a hírek közvetítésének legegyszerűbb és leggyorsabb eszköze, egy szempontból nagy hátránnyal rendelkezik: bárki, akinek vevőgépe van, fel tudja fogni a leadott jelentéseket. Ennek a kiküszöbölésére Marek, a nemrég életbiztosítási család vádja alól felmentett osztrák feltaláló, titkos rádiót készített, amelyek csak bizonyos vevőállomások részére adnak le híreket. Adás közben a leadóállomás zavaró rezgéseket ad le, amelyeket egy a fellevevő állomásra felszerelt készülékekkel csak azok tudnak kiküszöbölni, akik ismerik a zavaró rezgések másodpercenkénti rezgésszámát. Hasonló készüléket szerkesztett Jamnet francia mérnök, ki szintén zavaró rezgéseket ad le, míg az általa feltalált készülékkel felszerelt vevőállomások tisztán adják le a titkos hír szövegét.

Irodalom és művészet

Molnár Ferenc új darabja.

Pirandello színháza vagy a Magyar Színház mutatja be a „Például Napoleon!”-t. — A nagy író 25 éves jubileumának ünneplésére az egész kultúrviág készül.

(Budapest, július 20.) Az utóbbi időben mind gyakrabban láttak a pesti lapokban napvilágot olyan hírek, hogy a Vigszínháznak tervezett és a jövő szezonban sorra kerülő Molnár-ciklus során a világhírű magyar írónak egy egészen új darabját is be fogják mutatni, amelyen Molnár Ferenc most dolgozik. Nem tudjuk, hogy ennek a hírrakétának milyen okok állanak a hátterében, annyi azonban bizonyos, hogy Molnár Ferenc aligha fog a jövő szezonban új darabot adhatni a Vigszínháznak. Molnár Ferenc az az író, aki soha egy szezonban egynél több darabot nem ír. Az egyetlen ezévi Molnár-darabot azonban nem a Vigszínházban fogják bemutatni, hanem a Belvárosiban. Ennek is meg vannak a maga külön okai.

Ismeretes, hogy Pirandello, a nagy olasz drámaíró a télen megnyitni szándékozik Rómában állandó és önálló színházát, melynek műsorán három szenzációt ígér megnyitódarab gyanánt. Az egyik magának a drámaíró direktornak, Pirandellonak legújabb szindarabja, azután Shawnak Cromwellről írott drámája, végül pedig Molnár Ferenc legújabb vigjátéka lesz. Molnár a „Például Napoleon!” című és most készülő vigjátékát szánta Pirandello színházának műsorára és ennek a darabnak a magyar előadási jogát már régen Beöthy Lászlónak, a Belvárosi Színház igazgatójának ígérte, akihez szoros barátság szálai fűzik. Az íróhoz közelálló körökből nyert értesülésünk szerint azonban van még egy lehetőség és ez az, hogy Molnár Pirandellonak nem a „Például Napoleon!” című és befejezésre váró darabját adja oda, hanem egy rövid, másfélórás kis vigjátékát, amely még szintén nem készült el. Ebben az esetben ezt a rövid vigjátékot adná elő a Belvárosi Színház, de a „Például Napoleon!”-t még ekkor sem a Vigszínház kapná meg — hanem a Magyar Színház, ahová tudvalevően egy darabra szerződés köti az író.

A jövő szezon Molnár-ciklusát tudvalevően az író huszonöt éves írói jubileuma alkalmából rendezik. Molnár Ferenc kitért minden jubilálás elől, de viszont örömmel vette tudomásul, hogy jubileumával kapcsolatosan nemcsak Magyarországon, hanem külföldön is kiadják összes munkáit. Magyarországon huszöt kötetes lesz a Molnár-könyvek sorozata, ebből hat kötet a szindarabjai, nyolc a regényei és hat az összegyűjtött újságcikkeit fogja tartalmazni. Olaszországban tizennégy kötetes Molnár-kiadás terveznek és ami a legérdekesebb, Newyorkban pedig egyetlen kötetben adják ki az Óceánon túl is igen ismert nevű magyar író husz szindarabját. Ez a kötet, az angol Shakespeare-kiadásokhoz hasonlóan, hártavékony papírra lesz nyomva.

* **Színésznapi Aradon.** Július 29-én nevezetes szórakozási alkalma lesz Aradnak. Az aradi színészek szezonzárásuk előtt pompás mulatsággal kedveskednek az aradi közönségnek. A Városligetben lesz ez a népünnepély jellegű multság, amely színelőadás, szabad-színház, különféle művészi attrakciók, tombola, szerencsejátékok, szépségverseny, külön gyermek szépe választás, lövészverseny s egyéb meglepetések egész sorozata vonul fel. Kimagasló szenzációja lesz az ünnepélynek, hogy arra Aradra érkezik Josephine Baker és Pat & Patachon is. Mozifelvételket is készít a rendezőség a közönségről, amelyet egy aradi mozgó vetíteni is fog. Az aradi jótékony nőegyletek vezetői is részt vesznek a multság rendezésében, amely így minden tekintetben Arad hatalmas szenzációjának ígérkezik. Részletes program a közeljövőben megjelenő plakátokon található meg.

* **A harsány kacagás napja van ma este az aradi nyári színházban.** Az aradi színtársulat jókedvvel vonul vissza ismét Aradra és ma s holnap, vasárnap kacagó-esteket rendez feltűnő olcsó mozi-helyárral (50, 40, 30, 20, 10 lej). Három pezsgő humoru bohózatot adnak elő a színtársulat művészei ma este 10 és holnap 7 és 10 órai kezdettel és ezek: Liptay: Lakodalom, Nóty Károly: Piros bugyelláris,

Paul Zinner: Sátán maszkja, egytől-egyig kitűnőek. Hétfőn a pesti új slágerek egyikét: az Éva grófnőt, a kitűnő Martos-Szirmai operettet mutatja be a társulat. Az értékes szüzséjű operettnek Kovács Kató alakítja a főszerepét, hódítóan. Dancs Ica, ez a fiatal, tehetséges urileány a szubrettszerep, Szepessy Edith a harmadik nő szerepben decens. Galetta Ferenc és Jung János harcolnak Éva

grófnőért. Deésy Jenő ismét vig humoru és pazar táncos, Kun Dezső kabinetalakot visz a színpadra, nemkülönben Olasz Lajos figurája is derüs. A zenei szépségek felett Gellért Pál karnagy örökösök, Hetényi D. Elemér főrendező vigyáz a színpadok és a beállítások precizitására. Jegyek a téli színház pénztárában kaphatók, vagy az előadás megkezdése előtt a nyári színházban válthatók.

TELEFON 20. ERZSEBET SLAGERMOZGO TELEFON 20.
 Ma d. u. 5, 7 órákor bent, este 10-kor a kellemes kertben.
ORLOW Világszenzáció. Eredeti zenével.
 :-: Énekbetétekkel. :-:
 Főszerepben: Petrovics Szvetlana, Vivian Gibson, Hans Junkermann, Bob Dobby, Évi Eva, Bruno Kaszner.
 Mérsékeltén 5 lejjel emelt helyárak. — Jón DAUDET világhírű regénye Lucy Doralne-vel

Ráfizet, aki Aradon nyaral...

Egy középpolgári férj nyári panasza. — Takarékos ember inkább menjen fürdőre mert az itthonmaradás sokkal drágább.

(Arad, július 20.) Arról már írtunk egyszer, hogy az idén mily kevesen mentek el a multakhoz képest Aradról nyaralni és megírtuk azt is, hogy a legtöbben az idén itthonmaradtak. Ennek főképp gazdasági okai vannak. Az itthonmaradásal spórolni akart mindenki.

A szerényebb igényű, a kispolgári és középpolgári férj azt mondta ezidén a nyári hónapok küszöbén a feleségének:

— Tudod szívem, rosszul megy nekünk, ide is kell fizetni, ott is adósságaink vannak, nézd, légy belátó és ne menj sehová ezidén.

És öngyásága belement. Kikötötte azonban, hogy azért nyári életet akar élni és kisütötte, hogy az ura kiveszi a hathetes szabadságát és mindennap fürdeni fognak. Szóval Aradon nyaralnak.

Igy is történt. A férjnek is jólesett ez a gondolat, hogy minden nap megmárthatja magát a Marosban s belement öngyásága feltételébe.

Most, hogy a nyári szezon derekán vagyunk, találkoztam egy ilyen középpolgári férjvel. Teli van gondokkal, rosszkedvű, levert.

— Mi baj? — kérdezem tőle.

— Megöl az aradi nyaralás. Az ember nem is hinné, milyen horribilis pénzt emészt föl. Vegye csak elő ceruzáját és számoljon:

— Fel kellett szerelnem a feleségemet és

Az „igazgató” ur pénztáráat lopott az aradi piacon.

Veszedelemes zsebtolvajt fogott az aradi rendőrség

(Arad, július 20.) Az aradi államrendőrség különös körülmények között tartóztatott le ma délelőtt egy yveszedelmes zsebtolvajt s betörőt, ki ellen az egész ország területére hónapokkal ezelőtt körözlevelet adtak ki a nyomozó hatóságok. Ardelean András curtici lakos ma reggel Aradra érkezett, hogy a hetpiacon bevásároljon. A Piata Catdralei (Tököli-téren) észrevette, hogy valaki hirtelen belenyul zsebébe és kirántja pénztárcáját. A tolvajlás olyan ügyességgel történt, hogy Ardelean nem is vette észre, hogy a körülötte álló három ember közül ki követte el. Véletlenül azonban meglátta, hogy az egyik, aki választékosan volt felöltözve és akiről legkevésbé tétélezte volna fel a tolvajlást, hátmögött tartja ellopott tárcáját. Ardelean megragadta a tolvajt, aki csodálatos nyugalommal kijelentette:

— Tessék uram, a földön találtam.

Ardelean, aki meg volt győződve, hogy a tárcát, amely több ezer lej tartalmazott, zsebéből lopta ki az illető, rendőrért kiáltott. Az elősiető rendőr előtt felháborodva jelentette ki a meggyanusított, hogy ő igazgatója egy vállalatnak, akit nem lehet zsebtolvajlással vádolni. Parázs vita keletkezett a dologból és a vitakozókat, körülvevő embertömeg két pártra szakad. Még verekedéssé fajult volna a dolog, ha nem érkezik a helyszínre egy komisszár, aki felkérte a társaságot, hogy menjenek a rendőrségre, ahol tisztázzák az ügyet. Az „igazgató” ur eleinte tiltakozott és kijelentette, hogy neki sürgős ügyei vannak, de később hajlandó volt a rendőrségre menni. Utközbe mindenféle ürügy alatt ottakarta

magánát fürdőruházattal. Vettem a feleségemnek egy trikót, elnyűtt eddig a strandon három pár fürdőcipőt, vettem neki egy sapkát, egy köpenyt és egy napernyőt, mindez 3000 lejbe került. Az én trikóm és sapkám is benne van már 500 lejbe, a feleségem trikója (de ne szóljon neki erről, nem tehet szegény arról, hogy szőrös a lába) és diólaja, no meg a lesütéssel kapcsolatos egyéb gyógy- és pipercikkek eddig 500 lejbe kerültek, vagyis összesen 4000 lejt adtam ki ezekre. Ez a tétel a fürdőszézon végére kerek 5000 lejt fog kitenni. Már most vegyük a napi fürdőzés költségeit. A nyár folyamán fogunk körülbelül harmincszor fürdeni, ha nem többször. A fürdőjegyek, strandon való ebédek és uzsonnák (nyáron nem vezetünk háztartást) borraivalók, ruhaeltünések belekerülnek a nyáron újabb 2000 lejbe. Ez összesen 7000 lej. Tekintettel arra, hogy nyaralunk, este feleségem öngyásága a Dáciában, vagy a Városiban öhajtja fagyaltozással befejezni a napot. Ez egy szezonban legalább 3000 lej csakumpakk. Magyarul: 10.000 lej. A napokban írt egy barátom egy kis ertélyi fürdőhelyről, ahol 300 lejt fizet naponta két személy részére teljes ellátásért. Röviden: 6 fürdőhelyen költ annyit, mint mi itt Aradon. Mit mondjak: így jár az, aki spórolni akar és Aradon tölti a nyarat.

... El kellett mosolyodni erre a jeremiádra. A középpolgári férjnek igaza volt.

hagyni a rendőrt, aki azonban ragaszkodott a komisszár utasításához és bekísérte a rendőrségre. Az ott végrehajtott igazoltatás meglepő eredményt hozott. Kiderült, hogy a zsebtolvaj Lakatos Zoltán, akinek fényképét évek óta őrzik a rendőrségen és aki ellen számos büntény miatt körözlevelet adtak ki. Lakatos a rendőrség őrzetbe helyezte és megindult ellene az eljárás.

A kánikula humora.

Egy ismert aradi uriaszony a kánikula elől — az orvosi tilalom dacára — a strandra menekült. Férje azonnal utána rohant. Szemrehányólag mondja:

— Az orvos szigorúan megtiltotta a fürdőt.

— Hát fürdeni jöttem én ide?

A strandolók között van egy nő, akinek a fürdőruhája annyira feltűnően ki van vágva, hogy mindenki megcsodálja. Egy strandoló gunyosan jegyzi meg:

— Ez a nő olyan, mint egy jó költségvetés.

— Hogyan?

— Feleslegét mutat ki.

A kávéház előtt egy urat — ki a nagy hőségtől ingujjra vetkezve, a strandra igyekezett, — majdnem elütött a vele szembe jövő automobil. A felháborodott ember dühösen mondja az autó vezetőjének:

— Nem tud trombitálni?

A soffőr kihajolt az autóból és flegmatikusan válaszolja:

— Ha zenét akar hallgatni, menjen a ligetbe, ott most katonazene van...

A prefektusi tanács első, viharos ülése.

Éles felszólalások az aradmegyei perceptorok erőszakos adóbehajtásai ellen. — Mandru ügyész hivatalos hatalommal való visszaélésnek mondja a pénzügyigazgatóság eljárását. — Memorandumban kéri a pénzügyminisztert, szüntesse be az adózók zaklatását.

(Arad, július 20.) Érdekes konferencia zajlott le ma az aradi prefektúrán, ahol az ugynevezett *prefekturái-tanács* tartotta első ülését. Ez az intézmény, amelyet nálunk ezideig még nem ismertek, a közigazgatási törvény rendelkezései folytán létesült, tagjai: a prefektus, mint elnök, a polgármester, főügyész, pénzügyigazgató, megyei főorvos, főmérnök, főállatorvos, tanfelügyelő, agrár tanácsos, erdőigazgató, csendőrkapitány, iparügyi inspektor, munkaügyi felügyelő, valamint a megyei permanens-bizottság tagjai. A prefekturái tanács célja az, hogy megkönnyítse a közigazgatás menetét, orvosolja a polgárság sérelmeit és elsimítsa az egyes hatóságok között keletkezett konfliktusokat. Amennyiben az utóbbi a tanács keretén belül nem sikerül, jelentést kell tenni a konfliktusról az illetékes minisztériumnak.

Ma tartották meg Aradon az első tanácsulást, amelyen Georgescu János megyei prefektus elnökölt és megjelentek: Mihulin Miklós interimár-bizottsági elnökhelyettes, Mandru Miklós királyi ügyész, Nicolescu Amilcar pénzügyigazgató, Stoicescu agrár tanácsos, Popescu Péter munkaügyi vezérfelügyelő, Popescu Sándor, a Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Trimbitioni Traian iparügyi inspektor, dr. Márta megyei főállatorvos, dr. Bradean Athanasz megyei főorvos, Bartos Jenő, az államépítészeti hivatal főmérnöke, Olariu Demeter tanfelügyelő, Piso János erdőigazgató, Anghelescu csendőrkapitány, valamint Nasta Victor, dr. Cotioiu Romul, dr. Chicin Remus és dr. Sárhu György megyei permanens-bizottsági tagok. Az ülést az elnöklő prefektus nyitotta meg, aki ismertette a közigazgatási törvény intencióit, majd felkérte a jelenlévő hatóságokat, adják elő jelentésüket.

A főorvos a gyermekházasságok ellen.

Elsőnek dr. Márta főállatorvos szólalt fel, aki ismertette a megyei állategészségügyi viszonyokat, majd arra kérte a tanácsot, gondoskodjék az üresedésben levő állatorvosi állások betöltéséről. Utána Olariu Demeter adta elő, hogy a megye területén a gyermekek tekintélyes része nem jár iskolába, mire Georgescu prefektus felszólította, terjesszen be részletes adatokat, hogy azokat, akik ebben hibásak, szigorúan megbüntessék. — Utána Mandru Miklós szólalt fel, aki a bűnözések állandó növekedéséről számolt be és ennek okát a nagyarányú szeszfogyasztásban látja. Kéri a hatóságokat, alkalmazták a büntető törvénykönyv ama paragrafusát, amely kimondja, hogy szigorú büntetéssel sújtják azokat a körösmárosokat, akik ittas embereknek még italt szolgáltatnak ki.

Bradean Athanasz dr. egy megyei tüdő-kórház felállítását sürgette, majd kifejtette, hogy ezenkívül minden kerületben ambulatóriumot kell létesíteni. Kifogásolja, hogy Aradmegyében mind gyakrabban kötnek olyan házasságokat, ahol a leány 16 éven aluli, a fiatalember 18 éven aluli korban van. Bartos főmérnök utalt arra, hogy az utak rendbehozása nagy munkát igényel, de nem áll rendelkezésre elég mérnök és ezenkívül az állam nehezen utalja ki az utak rendbehozására szükséges hiteleket.

Vihar a pénzügyigazgatói jelentés körül.

Eddig a pontig a jelentések simán folytak és élesebb vita csak Nicolescu pénzügyigazgató jelentése körül tört ki, amikor a tanács összes tagjai kifogásolták azt a szokatlanul erélyes hadjáratot, amelyet a megyei perceptorok az adózók ellen folytatnak. A pénzügyigazgató jelentésében leszögezte, hogy az adóbehajtások sokkal eredményesebben folynak az idén, mint a múlt évben. Georgescu prefektus ekkor szóvá tette azokat a szigorú és részben törvénytelen intézkedéseket, amelyeket a megyei perceptorok fogatosítottak, amikor a földken levő búzát lefoglalták és nem engedték elszállítani. A pénzügyigazgató

erre kijelentette, hogy ő erre nem adott rendeletet s így a perceptorok saját felelősségükre fogatosították ezeket az intézkedéseket, amelyeket mindazonáltal helyesel. Mandru Miklós ügyész kijelenti, hogy ez az intézkedés szerinte

hivatalos hatalommal való visszaélés, mert a törvény nem tiltja a lefoglalt ingó elszállítását megfelelő raktárba, csupán az elidegenítést, illetve eladását. Ebben az esetben az ügyesség elé kerül az ügy. Így nem szabad megakadályozni a gazdát abban, hogy búzáját elvigye a földekről, kicsépelje és elraktározza.

Memorandum a pénzügyminiszterhez.

Stoicescu agrár tanácsos még ezt a megoldást sem tartja megfelelőnek. Szerinte alkalmasat kell adni a gazdának terményei eladására, mert csak így tud adót fizetni. A jelenlegi módszer csak arra jó, hogy kényszerítse a gazdát terményeinek potom áron való elterelésére, amivel csak a spekulánsokat gazdagítják, míg a földműveseket tünkretezik. *Utál arra a lehetetlen helyzetre, hogy a gazda, aki 4—500 lejjel tartozik az államnak, kénytelen napi száz lej díjat fizetni annak az örnek, akit a perceptor odaállított, hogy ne vihessen el a búzáját.* Ezzel két-háromszorosra növelik az adótartozását.

Nicolescu pénzügyigazgató megmarad: előbbi véleményén, mire a prefekturái-tanács egyhangú határozatot hozott, amely szerint

megkeresik külön memorandummal a pénzügyminisztert, adjon ki szigorú rendeletet, hogy az adófizető polgárokat ne zaklassák házbaváló módon

és a végrehajtásokat a törvény szellemében eszközöljék.

Behozzanak-e Aradra pécskai kenyeret?

Ezután Popescu Péter szólalt fel, aki kifogásolta, hogy az egyes községek nem adnak alkalmasat a munkanélküliek elhelyezésére, mi-

Ma, szombaton

1/10 órákor

a **MAROS**

5, 7 és 1/10-kor

APOLLO

mozgókban

A

főszerepben:
JOHN BARRYMORE és
BOLORES CASTELLO

Az előadás kezdetén a **Gallay-művészpár** teljesen új műsorral.

Vasárnap délelőtt 1/12 órákor

az **APOLLO** színház matinéjén

a **GALLAY** művészpár

szenzációs mutatványai és

Elsőrangú vigjáték műsor.

után nem jelentik be a munkáskérőket. Nem fogatosítanak megfelelő intézkedéseket a kivándorlási ügynökök munkájának meggátolására és végül az aradmegyei vendéglők nem tartják be a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó rendelkezéseket. Kérte ezenkívül a tanácsot arra is, intézkedjen, hogy az aradi gyárakban betartsák az előírt egészségügyi rendelkezéseket. Végül a pécskai kenyérnek Aradra való behozatala ellen szólalt fel, miután ezzel elveszik Arad pékjeitől a keresetet. Ekörül hosszabb vita fejlődött ki, majd a tanács elhatározta, hogy tanulmány tárgyává teszi a kérdést és azután hoz döntést. Végül újból Georgescu prefektus szólalt fel, aki kijelentette, hogy az elhangzott panaszok orvoslására a közeli napokban megteszik a szükséges intézkedéseket, úgy, hogy minden elhangzott panasz reparálást nyer. Bejelentette, hogy a tanács legközelebbi ülését a jövő hónapban tartják meg, majd a gyűlést berekeszti.

Kiutasítják Németországból a jugoszláv trónkövetelőt

Az utolsó Kotromán herceg, aki jelenleg soffőr Berlinben, trónkövetelési igénnyel lép fel a Karagyorgyevics dinasztiával szemben. — Felesége, Miklós cár unokahuga fűti a herceg politikai ambícióit, melyeket egy gazdag hajótulajdonos finanszíroz.

Berlinből jelentik: Néhány nappal ezelőtt feltűnő híradás jelent meg a német sajtóban arról, hogy a jugoszláv trónnak váratlan követelője támadt egy berlini soffőr személyében, aki magát Dobsia-Kotromán Sándor hercegnek nevezi. Egy előkelő berlini lap munkatársa lapjában érdekes, eddig még nem ismert részleteket közöl a legújabb sűtői trónvárományos fantasztikusan kalandos életéről és arról, hogyan lett a berlini soffőrből jugoszláv trónkövetelő. Az újságíró elmondja, hogy hónapokkal ezelőtt egy dús gazdag hamburgi hajótulajdonos kereste fel és közölte, hogy szenzációs dolgot akar elmondani. Különösnek tetsző mondókáját azzal kezdte el, hogy mit szólna az újságíró, ha ő bebizonyítaná, hogy Jugoszlávia törvényes királya nem Belgrádban, hanem Berlinben él? Továbbiakban aztán egy feletté érdekes történetet mesélt el és mindenekelőtt hitelesnek látszó okmányokkal igazolta, hogy az illető trónkövetelő — Dobsia-Kotromán Sándor herceg — egyenes leszármazottja és egyetlen még életben levő sarja a törökök által Horvátországból elűzött Kotromán-dinasztiának.

Az utolsó Kotromán herceg — mint azt a hajótulajdonos elmondotta — a háború után a bolsevistáktól teljesen kifosztva, menekülni volt kénytelen Oroszországból és hosszú vándorlás után Berlinben telepedett le, ahol egyéb megélhetési mód hiányában soffőr lett. A herceg nője, II. Miklós cár másodunokahuzát,

Anasztázia hercegnőt még a háború alatt vette feleségül. Voltaképpen a hercegnő az, akinek politikai ambíciói vannak, maga a herceg egyáltalán nem szívesen politizál, nem is volt katoná és inkább a mezőgazdaságot szereti. De felesége szavára feltétlenül hallgat és miután a hamburgi hajókereskedő személyében akadt egy ember, aki vállalkozásukat finanszírozza, beleegyezett abba, hogy trónkövetelési igényével lépjen fel a Karagyorgyevics dinasztiával szemben.

A berlini újságíró leszögezi, hogy mind ezt már régebben megírhatta volna, de az egész ügyet komolytalanul találta s ezeket a részleteket csak most hozza nyilvánosságra, amikor egyik-másik világlap már úgy állítja be a dolgot, mintha az akció következtében európai bonyodalom volna keletkezőben. De teszi ezt maga a herceg és családjának érdekében is, mert a német hatóságok most, hogy a lapok által bejósolt külpolitikai bonyodalmakat elkerülik, kiutasítani szándékoznak a herceget Németországból. Az újságíró kijelenti, hogy a német kormányra a dologból egyáltalán nem hárulhat felelősség annál is inkább, mert a diplomácia már régebben ismeri az utolsó Kotromán történetét és szándékát, aki már a háború idején is tett hasonló kiállításokat, most azonban csak kényszeredetten folytatja a harcot és a legszívesebben visszavonulna, ha felesége és a hamburgi hajótulajdonos nem kényszerítenék rá a reményt és a várakozást a jugoszláv trónra illetően.

H I R E K.

Izgalmas hajsz a egy aradi uccán

Egy katonaszökevény kiugrott az öt kísért katonák közül, akik utána löttek a forgalmas uccán. — Incidens az üldözés közben.

(Arad, július 20.) Izgalmas jelenet játszódott le ma este fél hét órakor Aradon a Str. Marasesti (Kossuth-ucca) elején. Két katonát kísért a térparancsnokság felé egy katonaszökevényt, akit már hetek óta köröznék és Arad határában sikerült elfogni. A két katonának kezében szuronyos fegyver volt és a szökevényt közrefogva háladtak a járdán. Egyszerre, amikor a kis csoport a rendőrség közelébe ért, a szökevény hirtelen kiugrott a két katonától és teljes erejéből futni kezdett a főtérré irányába. Amint a meglepetéstől szinte mozdulatlanul maradt katonák magukhoz tértek, üldözőbe vették a szökevényt. Izgalmas hajsz a keletkezett, melyben az örszergyűlt közönség is részt vett. Amikor a katonák látták, hogy a menekülőt nem érik el, utána löttek. Szerencsére a lövés senkit sem talált és a menekülőt nem állította meg a fegyverdőreítés, hanem kettőzött gyorsasággal futott tovább. Az üldözésben a rendőrök is segédkeztek, azonban teljesen eredménytelenül. A szökevényt nem sikerült elérni, mert befordult a Str. Consistoriului (Batthyány-uccán) és eltűnt. Valószínűleg valamelyik házába talált menedéket. A katonaszökevény üldözése közben érdekes incidens játszódott le. Egy aradi iparos, aki végignézte a jelenetet, nem tudni mi okból, elkiáltotta magát:

— Ne bántsi, hagyják menekülni!

Egyik rendőr meghallotta, felszólította és a rendőrségre kísérte az iparost, akit igazoltatás után szabadon engedték, de megindul ellene az eljárás.

— **Ferdinand király halálának első évfordulója.** Bucurestiből jelentik: Ferdinand király halálának első évfordulója alkalmából rendezendő gyászistentiszteletre a királyi család, a régenstanács és a kormány tagjai különvonaton utaznak Curtea de Argesbe. A vonaton újabb minisztertanács lesz. A gyászistentisztelet után Titulescu külügyminiszter újból Constantaba utazik, ahonnan szerdán érkezik vissza a parlament megnyitására.

— **Miron Cristea 60 éves.** Bucurestiből jelentik: Miron Cristea patriarcha ma tölti be hatvanadik életévét. A régenst ez alkalmából a társadalmi és politikai élet vezetői szerencsívánatokkal halmozták el.

— **Titulescu, Stresemann és Benes találkozója.** Berlinből jelentik: Stresemann holnap üdülésre Karlsbadba érkezik, ahol hír szerint találkozik Benessel és Titulescuvval.

— **Augusztusban aláírják a háboruellenes szerződést.** Washingtonból jelentik: Múltán tizenhárom nemzet már hozzájárult a Kellogg-paktumhoz és csak Japán válasza hiányzik, remélhető, hogy augusztusban aláírják az érdekeltek a háboruellenes egyezményt. A beavatottak tudni vélik, hogy Oroszország számára is fenntartották a csatlakozás lehetőségét, anélkül, hogy ezzel érintenék elismerésének kérdését.

— **Megkezdődött Bucurestiben a tanárok nemzetközi konferenciája.** Bucurestiből jelentik: Tegnap este érkeztek meg a fővárosba a bucaresti-i középiskolai tanárok nemzetközi kongresszusán résztvevő külföldi delegátusok. A vendégeket, — akiknek száma meghaladja a kétszázat — nagy ünnepséggel fogadták a pályaudvaron Anghelescu dr. közoktatásiügyi miniszter üdvözölte őket. A kongresszust ma délelőtt nyitották meg, amelyen a régenstanács képviselőjében Buzdugan György régenstanácsi tag jelent meg, aki nagyobb beszéd keretében üdvözölte Európa pedagógusait. A kongresszus előreláthatólag három napig tart s utána a külföldi vendégek látogatást tesznek az ország különböző vidékeire.

A kánikula felgyújtotta a moreni-i szondákat,

Négy petróleumkútból 40—50 méternyi lángok törnek elő. Az újabb robbanások 37 millió kárt okoztak.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Ma hajnalban újabb hatalmas robbanások voltak a moreni-i petróleumtelepen. A robbanások következtében ismét négy szondából tört fel a tűz. A lángok borzalmas hőséget terjesztve, negyvenötven méter magasra lövelnek, úgy, hogy valósággal lehetetlenség az égő kutakat

megközelíteni. Valószínűnek tartják, hogy a robbanások a kánikulai hőség következtében keletkeztek. A telepigazgatóság intézkedésére még a délelőtti folyamán megkezdték az alagutak furását, hogy a robbanó gázokat elvezessék. Az újabb robbanások és a tűz okozta kárt 37 millió lejre teszik.

— **A szovjet is csatlakozik a Kellogg-javaslatához.** Berlinből jelentik: Diplomáciai körökben szó van arról, hogy Oroszország is csatlakozni fog a Kellogg-féle békepaktumhoz. Amerika kívánatosnak tartja, hogy ez a csatlakozás megtörténjen, amelynek általános vélemény szerint nincs is különösebb akadály.

— **Szétrombolták egy constantai lap szerkesztőségét.** Constantaból jelentik: Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek összerombolták a Constantaban megjelenő „Dacia” politikai napilap szerkesztőségét és nyomdáját. A pusztításnak minden valószínűség szerint politikai rugói vannak. A rendőrség bevezette a nyomozást.

A CÁR ÉS A KÖLTŐ!

— **Alexa aradi járásbíró ügyvédi irodát nyit Lippán.** Alexa János dr. járásbíró, aki éveken át az aradi polgári járásbírószágon működött, legutóbb szabadságra ment, ahonnan azonban már nem tér vissza az aradi járásbírószágra. Alexa dr. ugyanis váratlanul benyújtotta lemondását és ügyvédi irodát nyitott Lippán. A képzett, fiatal járásbíró váratlan távozását jogászai körökben bizonyára sajnálkozással veszik tudomásul.

— **Csak a permanens bizottság adhat építési engedélyt.** Ma rendelet érkezett a belügyminisztériumból az aradi városházára az építkezési kérvények elintézése ügyében. Az eddigi szokás az volt, hogy a polgármester adta meg az engedélyt az építkezésekre. A rendelet megváltoztatja az eddigi helyzetet és kimondja, hogy építkezési engedélyt kizárólag a permanens bizottság adhat ki. Így az egyes kérvények ezután az interimár bizottság elé kerülnek.

A CÁR ÉS A KÖLTŐ!

— **Kommunista gyűlés a folyó közepén.** Prágából jelentik: Zeligovica község kommunista pártja gyűlést akart tartani, de a rendőrség nem engedélyezte. A tagok a folyóban fürdés ürügye alatt összegyűltek és megtartották gyűlésüket. A csendőrség értesült az esetről és fürdőruhára vetkőzve közelítette meg a kommunistákat és úgy sikerült a gyűlést feloszlatni.

— **Az aradi liberális klub vezetősége közli, hogy a választásokra való tekintettel a klub helyiségében naponta este fél hét órától kilenc óráig a közönség rendelkezésére állanak és minden érdeklődőnek megadják a kívánt felvilágosításokat.**

— **Adósság fejében lefoglalt vagonok.** Budapestről jelentik: Juhász János, a Kassa—Oderbergi vasut egykori állomáselőjárója annak idején beperelte a vasutat, mert elbocsátotta a szolgálatból és nem adott nyugdíjat. A bíróság kötelezte is ítéletében a vasutat, hogy Juhásznak 1926-ig 6280 pengőt és azontul havonta 310 pengőt fizessen, de az ítélet dacára, nem lehetett behajtani a pénzt, mert a társaságnak dunaparti palotájára már másoknak harminc milliárdos végrehajtási zálogjoguk van. Juhász tehát a vasutársaság vagyonjait figyelte és tegnap ügyvédjével és egy végrehajtóval megjelent a rákosi teherpályaudvaron, ahol lefoglaltatta a társaság negyven teherkocsiját, dacára a MÁV tiltakozásának, amely cserevagonoknak minősítette a lefoglalt kocsikat. Jogász körökben érdeklődéssel várják az ügy fejleményeit.

— **Operaelőadások a velencei Szent Márk-téren.** Velencéből táviratozzák: Tegnap a Szent Márk-téren, Mascagni dirigálásában, nagyszámú közönség előtt előadták a Paraszt-becsület és a Bajazzok operákat.

— **Halálozás.** Lengyel István ghioroci (gyoroki) malomtulajdonos július 18-án életének huszonhetedik évében este hat órakor váratlanul elhunyt. Halálát nagyszámú rokonai, ismerősei és jóbarátai gyászolják.

— **Sirköavatás.** Néhai Szöke Sándor aradi nyomdász sírhantjára kollégái kegyeletük jelképeként egy diszes sirkövet állítottak, melynek leleplezése július 22-ikén, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az alsótemetőben, a Gutenberg-dalkör részvételével.

— **Elkészült a Baumgarten-féle alapítólevél.** Budapestről táviratozzák: Elkészült a Baumgarten-féle alapítólevél, amelyet a kultuszminiszter jóváhagyott. Észereint a magyar írók javára meghatározott díjakat évente, január 18-án, Baumgarten halála napján kell kiosztani. Az évi díj összege negyvenezer pengőnél több s nyolcezerrel kevesebb nem lehet. Az alapítvány tiszta jövedelme jelenleg nyolcvan ezer pengő. Az első díjat jövő év januárjában adják ki.

— **A tömeg ünnepelte az eltelt Wolff ezredet.** Bécsből jelentik: A Wolff ezredes ügyében való ítéletkihirdetés alkalmával, amint azt mai számunkban megírtuk, nagy tömeg várakozott a bíróság épülete környékén, hogy az ezredest láthassa. Amikor Wolff az épületet elhagyta és a reá várakozó autóbá szállt, a tömeg viharos óvációban részesítette. A tömeg közepén egy idősebb asszony egy császárkoronával ellátott fekete-sárga zászlót lobogtatott és az emberek a császárhimnuszot kezdték énekelni. Az asszonyt a mindenfelől előtörő rendőrök menekülésre kényszerítették, de futás közben is azt sikoltozta: „Éljen a császárnak!” Mások viszont azt kiáltották: „Éljen az új császárnak!” Az asszonyt végül is letartóztatták.

— **Szerencsekerék is lesz felállítva a nyomdászok augusztus 5-iki kertünnepélyén,** az új aradi Kornett-féle vendéglő árnyas kerthelyiségében. A rendezőség mindent elkövet, hogy a mulatságon résztvevők minél kellemesebben szórakozhassanak. A kertünnepély jövedelme a munkanélküli nyomdai munkások segélyezését szolgálja, így tehát a mulatságon résztvevők egyúttal humanizmust is gyakorolnak.

— **Zavargások az egyiptomi parlament feloszlata miatt.** Alexandriából jelentik: A parlamentnek három évre történt feloszlata — amelyről mai számunkban hírt adtunk — valamint az életbeléptetett sajtócenzúra óriási izgalmat keltett az országban. A nagyobb városokban a katonaságot és rendőrséget megerősítik. Az új választások időpontja teljesen homályos.

— **Egy féltékeny férj rémtette.** Budapestről jelentik: A szerencsi cukorgyár Pereszélyi András nevű 57 éves éjjeli őre féltékenykedett 53 éves feleségére, aki gyakran találkozott Balogh Ferenc kocsisal. Pereszélyi megleste őket egyik találkozásukon és késével mindkettőt agyonszurta, majd felakasztotta magát. Mire rájuk találtak, mindhárman halottak voltak.

— **Letartóztatták a Máv. palotáján dolgozó munkásokat gyújtogatás miatt.** Budapestről jelentik: Részletesen beszámoltunk a magyar vasútigazgatóság Andrassy-uti palotájában keletkezett tüzről. Mára kétséghívhatatlanul megállapított nyert, hogy az épület tetején dolgozó bádigos munkások gondatlansága okozta a nagyarányu tüzet, mert az otthagytott forrasztókályhában benne hagyták a paraszt, amelyből a szél a tető gyűlékony részeire sodort szikrákat. Ezért letartóztatták Rufian István vállalkozót, valamint az ott dolgozott hét munkást, akiket holnap hallgatnak ki.

— **A Bremen hősei elutaztak Budapestre.** Budapestről táviratozzák: Köhl és Hühnefeld, a Bremen pilótái, ma délelőtt Büttler amerikai követnél tisztelegtek és délben a mátyásföldi repülőtérről, Európa nevű gépükön, Drezda felé startoltak.

Ha ma megrendeli az
„ARADI KÖZLÖNY“-t
!! INGYEN KAPJA !!
 Az előfizetést csak 1928. aug. hó
 ☉ ☉ ☉ 1-től számítjuk. ☉ ☉ ☉

— Leégett Páris legnagyobb hangversenyerme. Párisból jelentik: A Salle Pleyel, Páris egyik legnagyobb és legmodernebb hangversenyerme ma délután a tüzvész martaléka lett. Az oltási munkálatoknál öt munkás és tüzoltó súlyos sérüléseket szenvedett, az egyik meghalt. A megfeszített munka dacára a hangversenyermet nem lehetett megmenteni. Azt hiszik, hogy a tűz az üléspárnák felbontása alkalmával keletkezett, amit azért hajtottak végre, hogy a terem akusztikáját megjavítsák.

— A rómi multja, jelenje és jövője. A kánkula sem árt a róminek. A rettenetes meleg dacára, tovább tart a rómiláz. A Színházi Élet ma megjelent új számában összesűrítve közli az összes új rómi szabályokat és a bridge-rómi ismertetését. Darabmellékletnek Incze Sándor hetilapja Maurice Yvain háromfelvonásos operettjét a „Yes“-t közli. Nyolc oldalas kottamelléklet, rengeteg cikk, kép van még az új Színházi Életben, amelynek ára 40 lej, negyedévi előfizetési díj 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 29.

RÁDIO-MŰSOR. Július 21. (Romániai Idő.) Wien-Grác 20.45. Operettelőadás. — Berlin. 23.30. Táncczene. — Boroszló. 21.30. Zenekari hangverseny. — Frankfurt a. M. 21.30. Tarka est. — Leipzig. 21.15. Operettelőadás. — Milano. 24. Jazzband. — München. 21. Tarka est. — Nápoly. 21.50. Zenekari hangverseny. — Prága. 22. Hangverseny. — Pozsony. 23.25. Hangverseny. — Róma. 22. Operarészletek. — Stuttgart. 22. Kabaré. — Zágráb. 23. Könnyű zene. — Budapest. 10.30. 13. és 16. Hírek, közgazdaság. 20. Két egyfelvonásos. 21. Grieg hangverseny. 24. Cigányzene.

— Makulatura papír. tiszta újságpéldányok, csomagolási célra, 5 kilogrammos kötegekben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

A Neptun-fürdő róneszánsza

Három nap alatt több gondoskodás történt a strandoló közönség érdekében, mint a legutóbbi három évben.

(Arad, július 20.) Jóleső érzéssel állapíthatják meg az aradi Neptun-fürdő vendégei, hogy a fürdő területén az utolsó három esztendőben nem dolgoztak annyit a közönség érdekében, mint a legutóbbi három nap alatt. Vulpe József, az intérimár bizottság tagja, akinek gondjaira van bízva a Neptun, figyelembe veszi az összes elhangzott panaszokat és töle telhetőleg igyekszik a hibákat kijavítani, a hiányokat pótolni. Az Aradi Közlönyben tegnap egy panaszoslevél jelent meg, amelyben egy anya mondja el, hogy a Neptunban beteg, számarköhögős gyermekek láthatók, akik veszélyeztetik a többi gyermekek egészségét. Azonkívül arról panaszkodik, hogy nem takarítják eléggé a fürdő területét.

Vulpe József ma szigorú rendeletet adott ki a fürdő személyzetének, hogy akadályozza meg, hogy beteg gyermekek a telepre lépjenek, egyben nyomatékosan utasította őket, hogy a területet naponta többször takarítsák és öntözzék. A mai napon már szinte megváltozott a Neptun képe. Finom, gereblyézett homokon sétálnak az emberek, a gyakori öntözés következtében megszűnt a türheterlen por és ma már új kabinok is várják a vendégeket. Alkalmunk volt beszélgetést folytatni Vulpe Józseffel, aki a városnál a műszaki tanácsosi tisztséget tölti be és kijelentette, hogy mindent elkövet a Neptun-fürdő közönségének kényelme érdekében. Naponta átlagosan eléri a bevételek a tizezer lejt. Ezt az összeget teljes egészében fogják fordítani. Ha minden akadályt sikerült elhárítani, úgy az idei szezon végén már hozzákezdhetnek a Neptun-fürdő építéséhez, amely a jövő szezonra, mint egy modern, minden kényelemmel ellátott világvárosi strandfürdő fog a közönség rendelkezésére állani.

Elfogták a Hermes-villai gyilkosság tettesét

Egy csehszlovákiai kaszírő volt az áldozat, akit vőlegénye, egy soffőr gyilkolt meg.

(Bécs, július 20.) A Hermes-villa közelében történt borzalmas gyilkosság ügyében még mindig a sötétben tapogatózik a bécsi rendőrség. Az áldozat személyazonosságát, mint azt mai számunkban jeleztük, körülbelül sikerült megállapítani és eszerint egy Käthe Müller nevű csehszlovákiai leányról volna szó, de a tettesnek eddig még semmi nyoma.

A tanúkihallgatások egyelőre ellentmondanak egymásnak. Többen hallották a revolverlövéseket, voltak, akik látták a nőt egy elegáns férfi társaságában autón, két kiránduló pedig egy uszórúhás férfit látott futni a tett színhelye közeléből a lövések elhangzása után és azt is látták, hogy egy bokorból füst gomolyog elő. A rendőrség tegnap őrizetbe vett egy soffőrt, aki a leányt ismerte, de a soffőr alibit igazolt. Egy John Maria nevű asszony, aki a kérdéses időben a tett színhelye közelében aludt, elmondotta, hogy a lövések után egy 25—30 éves férfit látott iz-

gatottan elrohanni, aki a kezét a zsebében tartotta.

Kiderült az is, hogy Käthe Müller egy aussigi kaszírő, aki egy harmadrendű szállóban lakott és ott is állandóan tartozott, sőt a postástól kölcsönt is kért. Így tehát valószínű, hogy nem rablógyilkosságról, hanem kéjgyilkosságról van szó. A szálló alkalmazottai fel is ismerték az áldozatban Käthe Müllert, aki Karlsbadba készülődött, hogy ott egy pénztárosnői állást elfoglaljon. Bécsben nemrégóta tartózkodott és azért jött az osztrák fővárosba, hogy vőlegényét, aki soffőr meglátogassa.

Egy késő este Prágából érkezett jelentés szerint tegnap letartóztatták a Hermes-villa közelében elkövetett gyilkosság tettesét egy soffőr személyében, akit többször együttálltak a meggyilkolt nővel. Megállapítást nyert, hogy a meggyilkolt Käthe Müller pincérnő, aki Bécsben állítólag mint prostituált tartotta fenn magát.

Kinos incidens a curtici-i határon.

A határrendőrönök és grancsárfőhadnagy afféje, amelyek során a főhadnagyot szuronyos csendőrök vették körül.

(Arad, július 20.) A Dimineata mai számában olvassuk az alábbi szokatlanul kinos incidenst, amely Demetriade határrendőrségi főnök és A. Marinescu grancsárfőhadnagy között játszódott le az elmúlt napokban a curtici-i (kürtösi) határállomáson. A határrendőrség az elmúlt napokban határátlépési engedélyt állított ki egy curtici-i lakos számára. Amikor az illető el akart utazni, nagy meglepetésére Marinescu főhadnagy, azzal a megokolással, hogy nem szerezte meg az ő hozzájárulását is, a határátlépési engedélyt elkobozta. Amikor ez Demetriade határrendőrönök tudomására jutott, felszólította a főhadnagyot, hogy nyomban szolgáltatassa vissza a határátlépési engedélyt, amelynek elkobzása jogtalanul történt, annál is inkább, mert a határrendőrség egyedüli joga, hogy kinek állít ki ilyen engedélyt s ebbe a grancsárfőhadnagynak semmi körülmények között nem áll jogában beleavatkozni.

Marinescu főhadnagy azonban vonakodott a rendőrönök felhívásának eleget tenni, mire Demetriade négy szuronyos csendőrrel vétette körül a főhadnagyot s a csendőröknek azt a parancsot adta, hogy mindaddig ne engedjék eltávozni a főhadnagyot, amíg az elkobzott határátlépési engedélyt vissza nem adja. A főhadnagy nem hagyta választ nélkül a nem várt fordulatot s egy grancsárfőhadnagyt vezényelt ki önmege védelmére. Már-már összetűzésre került a sor, amikor vonat robogott be Magyarországra felől s ez a körülmény arra készítette a rendőrönököt és a főhadnagyot, hogy a kinos incidensnek egyelőre véget vessenek. Mint a lap írja, a meglepő esetnek azonban minden valószínűség szerint komolyabb folytatása is lesz, annál is inkább, mert — írja a lap — ehhez hasonló eset a legutóbb már többször előfordult a curtici-i határállomáson.

Uri betörőkre vadásztak Páris uccáin.

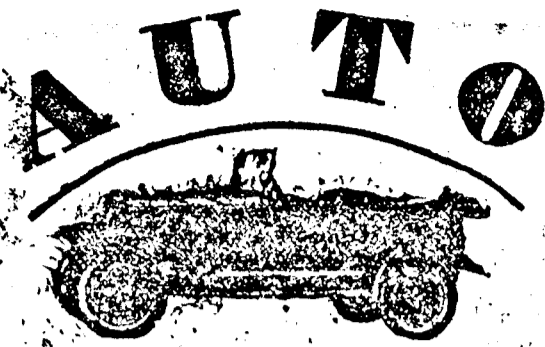
Négy elegáns, monoklis ur egy előkelő ékszerüzlet kirablására szövetkezett. — Üldözés közben az egyik banditát az uccán lelőtték.

(Páris, július 20.) A francia főváros egyik legforgalmasabb helyén nagy feltűnést keltő és izgalmas banditavadászat folyt le tegnap, amely valóságos csatává fejlődött. Az útközetnek, amely a rendőrség s az állig felfegyverkezett banditák között lefolyt, egy halottja is van.

A Rambuteau-ucca egyik elegáns palotájában van egy előkelő ékszerészüzlet. Ennek kirakata, amiben milliókat érő ékszerek vannak, egy pince fölött foglal helyet. A ház egyik lakója észrevette a napokban, hogy a pincebejárát egyik fala meg van lazítva, illetve ki van üregesítve s az üregben, amely egy pókhálással volt művészieszen elleplezve, egy csomó egészen modern betörőszerszám hever. Az esetről értesítették a rendőrséget, amelynek detektívjei napokon át lesben álltak a palota környékén. Tegnap éjjel 10 óra tájban hirtelen egy elegáns monoklis ur tűnt fel az épület előtt, aki egy kulccsal kinyitotta a pinceajtót és eltűnt a pincében. A detektívek hagyták, hogy bemenjen, mert társait is el akarták fogni. Csakhamar egy fekete autó állt meg a palota előtt és ebből 4 elegáns ur szállt ki. A detektívek az egyikben rögtön felismerték Triayt a gentleman betörőt, aki mint

híres céllövő sok detektívet tett már el láb alól. Pillanatok alatt megrohanták a detektívek a négy betörőt, Triayt még mielőtt revolveréhez nyulhatott volna, megbillensétek és társait is ártalmatlanná tették. Közben azonban Triay, aki valamikor akrobata volt, kiszabadította magát bilincseiből és futni kezdett. Revolvertűz dörrent utána és Triay holtan esett össze. Erre rövidesen óriási tömeg gyűlt össze, aminek következtében az egyik megkötözött betörőnek sikerült megszöknie. Eliramodott az autó is üresen. Ekkor a detektívek felnyitották a pincét és előbb golyófogó páncélinget vettek fel, majd gázbombákat dobtak a pincébe, aztán gázmáskával felszerelten behatoltak. A megszökött betörőt azonban nem találták, mert az a lövések zajaára idejében kerekelt el.

— Fejbevágtá egy lapátal. Egy aradi munkás vigyázatlansága súlyos szerencsétlenséget idézett ma elő Ujmikalakán. Akác Józsefné udvarán dolgozott, ahol a kut mellett levezető csatornát kellett ásni. Este hat órakor befejezte munkáját és anélkül, hogy hátranézett volna, a kezében levő lapátot eldobta magától. A lapát olyan szerencsétlenül esett le, hogy Akác Józsefnének fejét érte, aki vértől borítva, eszméletlenül esett össze. Mentőkért telefonáltak, akik a súlyosan sérült asszonyt az aradi kórházba szállították. Állapota életveszélyes. A vigyázatlan munkás ellen megindult az eljárás.

Megbénult az amerikai autógyárak romániai importja.

Az antwerpeni kikötőmunkások sztrájkja miatt üresek az amerikai autóképviseletek üzletei.

Az amerikai autógyárak bucuresti-i képviseletei mostanában ugyszólván teljesen üresen, kocsi nélkül állanak. Ezt a kocsihányt az antwerpeni kikötőmunkások sztrájkja idézte elő, amelynek következtében majdnem teljesen megbénult az amerikai kocsik romániai importja, mert a nagy amerikai gyárak legnagyobb része Antwerpenen át bonyolítja le Bucuresti felé irányuló szállítmányait. Ezek a szállítmányok immár 8-ik hete fekszenek Antwerpen hatalmas tárházaiban, mert hiányoznak a munkások, amelyek az automobiloikat tartalmazó hatalmas ládákat a hajókról a vonatokba átrakják. Az antwerpeni sztrájk 5-6 nagy képviselőtünköt érinti, mégpedig elég súlyos mértékben. Az egyik amerikai képviselő, mint hallottuk, körülbelül tíz üzletét volt kénytelen sztornirozni, mert a sztrájk miatt képtelen volt kocsikat szállítani. Természetesen a német, francia és olasz képviseletek azonnal szállítható kocsijait erősen keresik és sok kocsit eladnak azon idő alatt, míg a szóbanforgó képviselvek az antwerpeni sztrájk által paralizálva vannak. Átlagban 10-12 kocsival vannak hátralékban a képviseletek az antwerpeni sztrájk miatt és csak azok a képviseletek szerencsések, amelyeknek több kikötőn át van szállítmányuk utban Brémán, vagy más kikötőn keresztül.

Azonban, mint értesülünk, most mégis sikerülni fog a bucuresti-i képviseleteknek kocsihoz jutni Antwerpenen keresztül, dacára annak, hogy a kikötőmunkások sztrájkja még tart. Az egyik legnagyobb bucuresti-i szállítványozási cég főnöke a napokban utazott le Antwerpenbe, hogy a kocsikat valahogy mégis eljuttassa a fővárosba. Az említett szállító cég valószínűleg oly módon oldja majd meg a problémát, hogy matrózokkal rakatja át a hajókból egyenesen a vagonokba a szállítmányok azon részét, amelyek a hajón rekedtek. Ily módon még a huzódó sztrájk befejezése előtt Bucurestibe kerülnek az antwerpeni rak-tárakban heverő kocsik.

Az autótak fontossága.

Figyeljünk a német példára. — „Nem engedhetjük meg magunknak a rossz utak luxusát” — mondja a német pénzügyminiszter.

Németországban, amelynek uthálózata kétségkívül sokkal jobb, mint a román uthálózat, ugyancsak mindennapi probléma az utak javítása és autótak építése, mert a németek a mieinknél sokkal jobb utakkal sincsenek megelégedve. Nem lesz érdektelen ismertetni, hogy az alaposágukról lires germánok miképp fogtak hozzá, hogy utáikat a modern közlekedési eszközöknek megfelelően átalakítsák, számot vetve gazdasági helyzetükkel és a követelményekkel.

Külön autótaképítést tanulmányozó társaságuk van a németeknek, amely Drezdában székel és üléseln előkészíti azokat a terveket, amelyek új autótak építésére, vagy régi utak szakszerű átjavítására vonatkoznak. Természetes, hogy ezeket a tervezeteket azonnal tárgyalás alá veszik a legilletékesebb helyen is és a lehető leghamarabb megvalósítják azokat. Németországban tudják, hogy mit jelent az, ha egy országban rosszak az utak.

— Németország — mondotta dr. Speck szász pénzügyminiszter — tulszegény ahhoz, hogy megengedhesse magának a rossz utak luxusát.

Ahol így beszélnek a pénzügyminiszterek, ott nem lehet esodákoszni, hogy majdnem öt

milliárd arany márkát fordítanak utjavítási és építési célokra. Németországban, mint más európai országokban is, az a baj, hogy jóformán az összes utakat kocsi- és nem autóforgalom céljaira építették, ma pedig már az a helyzet, hogy a fokozlekedési eszköz nem a lovas kocsi, hanem az automobil. Érdekes, hogy a német szakemberek egyelőre főlölegesnek tartják a kizárólagos autótak építést és ilyet csak nehányat terveznek, hanem a főszlyt a meglevő utak kellő átalakítására helyezik. Az autótaképítést tanulmányozók társasága rámutatott arra, hogy az utak karbantartására legalkalmasabb az a rendszer, amely az utakat állami, megyei és községi utakra osztályozza és ajánlatos, hogy a nagyobb forgalmu utak állami vagy tartományi kezelésbe jussanak. Igaz, hogy ez talán csak speciálisan Németországban állja meg a helyét, ahol az állam tényleg törődik az utakkal. Helytelenítik a szakemberek azt, hogy Németország utépítési célokra nem vett igénybe külföldi kölcsönt, hiszen az utépítési összegek igazán produktív kiadásoknak tekinthetők.

Az uthálózat kiépítése magával hozza a belföldi autópár fejlődését és azt a tökélet kell főleg erre a célra fordítani, amit munkanélküli segélyekre fizetnek ki. Ez nagy hasznot hajtó tökebefektetés. A németek azonban nemcsak tudják és látják mindezt, hanem le is vonják azok konzekvenciáit, és, amint a lapjelentések híriül adják, csakhamar meg is kezdik uthálózatuk nagyszabásu átépítését.

A mágnesláncra kerülő felesleges olaj felhasználása. Igen gyakran komoly bajokat okoz az az olajmennyiség, mely a mágneshájtó láncát olajozza, azon összegyűl és behatol esetleg magába a mágnesbe is. Ezt azonban megakadályozhatjuk és az itt felesleges, sőt káros olajat máshol hasznosan alkalmazhatjuk. Lyukat kell furni a mágneslánc fedőjének alsó részébe és a lyukba közepén nyílással el-látott csavart illesztetni. A csavarra erősítsünk gummicsovét és azt vezessük a kenter alatti első lánchoz. Így a felesleges olaj hasznos alkalmazást nyer, mivel a cső vége közel helyezhető el a sebességváltóhoz és így a hátsó lánccs is kaphat az idevezetett olajból.

Ne csak az autövetőket büntesse az aradi rendőrség. Helyesnek tartjuk, hogy az autóközlekedésre felügyel a rendőrség az aradi uccákon, de ugyanekkor azt is el lehet várni a rendfentartó közegektől, hogy ugyanilyen szigorral tartsanak rendet a kocsiközlekedésben is. A kocsisok Aradon azt hiszik valamiképp, hogy ők privilegizált járművet vezetnek, amelyre nem nekik, hanem a sofföröknek kell vigyázniuk. Ugy érzik, hogy az autövető kötelessége helyet csinálni a lovaskocsinak és csak a sofförnek kell vigyázni arra, hogy össze ne ütközzék velük, ők hajthatnak jobbra-balra, vagy akár hátrafelé is beszélhetnek utasokkal, sőt az uccakereszteződéseknél sem kell a szabályokat betartaniok. Itt is a sofförök gondjára bízzák magukat a kocsisok, de főképpen arra a gyakorlatra, hogy katasztrófa esetén mindig csak az autövetőket büntetik meg szigoruan. Azonban nemcsak a kocsisokat, hanem a gyalogjárókat is meg kell tanítani a közlekedésre. A gyalogjáró ember is a sofförre bizza azt, hogy vigyázzon a testi épségére. Valósággal úgy fest a doig, mintha a gyalogos volna a kised, a sofför pedig a dajkája, aki ügyel reá. A rendőrségnek ezen a téren is példát kell statuálni egyes esetekben, ha az igazság megkivánja, a vigyázatlan kocsisokat és gyalogjárókat is meg kell büntetni, nemcsak a sofföröket. Legvégére hagyjuk a legrikítóbb dolgot, a biciklisták manővrozását, akik ugyszólván állandó veszedelmek az autóközlekedésnek. A kerékpárokon javarészt gyerekek, tanoncok ülnek, akik komolyan ide-odacikázásban és bravuroskodásban lelik kedvüket, amivel veszélyeztetik nemcsak a járműforgalmat, hanem igen gyakran a járó-kelők testi épségét is. Ezeket kellene a rendőrségnek legjobban szemmel tartania, vagy pedig, mint az más nagy városokban van, a kerékpárforgalmat telepítse át a főutvonlról a mellékutakba, ahol nem kinalkozik auniy mód bal-estek és karambolok előidézésére.

Hogyan helyezzük vissza a dugattyugyűrűket a dugattyura? Tudvalevő dolog, hogy mily nehéz a dugattyugyűrűket visszahelyezni a dugattyura mellé, hogy össze ne tör-

jön néhány belőlük. A következő eljárással azonban könnyűszerrel megoldhatjuk ezt a feladatot. Meglehetősen vastag drótból vágnak négy darabot körülbelül kétszer olyan hosszúságot, mint amilyen magas a dugattyu. A drótok egyik végét összecsavarjuk, a másik végét pedig széthuzzuk gulaalakura, de úgy, hogy a drótok végei 3-4 centiméter hosszúságban párhuzamosak legyenek. A drótgulát ráhuzzuk a dugattyu tetejére és a gula fölött könnyedén rácsusztathatjuk a gyűrűt a kellő helyre. Mikor a gyűrű a bemélyedés fölé érkezett, a gulát óvatosan kihuzzuk alóla.

Uj aradi autótulajdonosok. Ha ilyen szépen fejlődik az automobil-kultusz Aradon, mint ahogy az utóbbi hónapokban tapasztaljuk, úgy lassanként az autó kiszorítja a forgalomból az összes elavult járműveket. Az utóbbi két hét alatt a következő aradi lakosok vásároltak luxusautót: Schreier Adél 814. rendszámú Ford-kocsit, dr. Krausz József 843. Ford, Vass Barna 844. Ford, Halmagean Silvius 845. Ford, Suciú Jakab 846. Ford, Buday Mihály 847. Ford, Singer Andor 857. Renault, Ballner Vendel 858. Overland, Pascu Sever 860. Chevrolet, Chicin György 861. Chevrolet. A legújabban bejelentett kocsit 871. rendszámú, de az és a többi számok, amelyek az itt felsoroltak közül kimaradtak, vagy teherautók, vagy pedig autótállalkozók birtokában vannak.

A kipuffogó cső egyszerű tisztítása. A kipuffogó csövet, különösen ha annak eles elhajlása vannak, gyakran nehéz tisztítani. Legjobb ilyenkor, ha a csövet leszerelve, egy marék apró kavicsot teszünk bele. Két kézzel befogjuk a cső két végét és rázogatójuk a benne levő kavicsokat. Ezáltal a cső belsejében levő korom leválk, amit a kavicsokkal együtt kiönthetünk.

Uj magyar automobil. A legutóbbi versenyeken egy érdekes kis autót maga a szakemberek figyelmét. Az új apró gép alkotója és megtervezője magyar ember: Hajdu Andor 25 éves technikus, aki a gépet saját nevére „Hajdu“-nak nevezte el. Az ügyes konstrukcióju kis kocsi, ha a gyártási tervek sikerülnek, 2600-2800 pengőbe fog kerülni.

Autónapok Baden-Badenben. Wiesbaden, Pymont, Bécs és Berlin után most Baden-Badenben rendeztek autószepeversennyel egybekötött autónapokat, amelyeken mintegy 200 kocsi vett részt. A hires és szép német fürdőhelyen igazi nemzetközi társaság nézte végig a pompás kocsikat és különösen nagy érdeklődés mutatkozott a hegyi gyorsaságversenyránt. Az összes sportkocsik leggyorsabb idejét Caracciola érte el az új SS típusú Benz-Mercedessel.

Chevrolet-expedició a Sudánon keresztül. Alexandriából, a General Motors keleti központjától, kapta az Aradi Közlöny a következő táviratot: Van szerencsénk tudomására hozni a következő táviratot, amelyet attól a Chevrolet-expediciótól kaptunk, mely most van utban és egyszerismint uttörő a Sudánon át.

„Talodi, június 4. A Cap-Stockholm expedició megérkezett Talodiba, mely 300 mérföldnyire van a nubiai hegyekben lévő Dél-Khartumtól. A nagyon nehéz utat erős esőzés és óriási sárban tettük meg. Mindezen akadályok dacára a camion Chevrolet-kocsi minden fennakadás nélkül végezte el az utat.”

General Motors Near East S. A. Alexandria.

Minden berautón legyen taxaméter. Az autótaxi-tulajdonosok ma kérvényt nyújtottak be a város vezetőségéhez, kérve, hogy a város régebbi határozata értelmében tegyék kötelezővé minden berautónak a taxaméter felszerelését. A bizottság a kérvény nyomán elhatározta, hogy harminc napos terminust ad a berautóknak a taxaméter felszerelésére.

NYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ ELŐFIZETŐINKNEK, valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponkénti pontos feladásáról gondoskodik.

Az antant szétosztja Németország gyarmatait.

Lengyelország, Csehszlovákia és Jugoszlávia kapnak részt a gyarmatokból. — Félnék Németország gazdasági erejétől.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) Érdekes tárgyalásokról tudnak francia politikai körökben. Az információk szerint 1931-ben aktuálissá válik a volt német gyarmatok feletti mandátum megvizsgálása. Miután Franciaország attól fél, hogy Németország óriási gazdasági fellendülése miatt vissza kell adni a tőle elvett

gyarmatokat, most inkább szétosztja azokat a szövetségesei között. A tervet Lengyelország vetette fel, amely Kamerunt fogja kapni, míg a többit Csehszlovákia és Jugoszlávia között akarják felosztani. Ez ügyben állítólag már hetek óta folynak tárgyalások az érdekelte kormányok között.

Közgazdaság.

Az új osztrák házbérvonella.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) Az osztrák kormány most terjesztette a parlament elé az új házbérvonellát. A házbérvonella rendkívül komplikált, a bér kiszámítási alapját véve figyelembe. A megállapított szorzószám alapján kikalkulálva, a házbérvonellát a házbérvonella egy békekoronához három kategóriába osztják és pedig az első kategóriába tartoznak a bécsi házak és egyéb helyiségek, a második kategóriába tartoznak azok a községek, ahol annakidején a házbéradót a tiszta bérjövődélem 26 és kétharmadszázalékában állapították meg, a harmadik kategóriába tartoznak az összes többi községek. Ezek szerint a bérek a következők lesznek a Mieterschutz módosítása alapján: 1928. november 1-től kezdve, minden békekorona után 20 garas, 1929. május elsejétől kezdve 22 garas, 1930. május 1-től kezdve 25 garas, 1931. május 1-től kezdve 27 garas, 1932. május 1-től kezdve 30 garas, 1933. május 1-től kezdve 32 garas, 1934. május 1-től kezdve 35 garas, 1935. május 1-től kezdve 37 garas, 1936. május 1-től kezdve 40 garas, 1937. május 1-től kezdve 45 garas, 1938. május 1-től kezdve 50 garas, 1939. május 1-től kezdve 55 garas és 1940. május 1-től kezdve 60 garas. Azokban a községekben, ahol a házbéradót a tiszta bérjövődélem 26 egész és kétharmadszázalékában állapították meg, az alapbér 5-garással több, a többi községekben pedig 10 garással több, mint Bécsben. Az itt megadott egységek a legmagasabb bérek.

A házbérvonella lehetővé teszi a szabad egyezkedést és pedig olyan alapon, hogy azok a megállapodások, melyek a novellában megállapított béreket egy békekoronához viszonyítva, csak 20 garással múlják felül, szabad egyezkedés tárgyát képezhetik a bérlő és bérbéradó között. A bérleti ügyekből eredő vitás esetekben első fokon a törvényszék dönt, az ugynevezett bérbizottság bevonásával. Az ilyen ítéletek megfellebbezhetetlenek. Az eddigi felmondási alapokat kibővíti a novella azzal, hogy a házbér pontatlan fizetése, valamint a főbérletben birt helyiség teljes albérletbeadása, százszázalékos felmondási alap. A nyári lakásokra nézve a novella értelmében a Mieterschutz teljesen érvénytelen és azoknak bérösszege mindenkor szabad megegyezés tárgyát képezi.

Zürichben 3.17, Párisban 15.60 a lej

Helyi valutaárak. (Julius hó 20.)
Kifizetések: Berlin 39.37, Newyork 164.60, London 802, Páris 6.47, Milánó 8.66, Prága 4.89, Budapest 28.77.50, Zágráb 2.92.25, Bécs 23.25, Zürich 31.77. — **Áru:** Márka 39, dollár 164, angol font 800, francia frank 6.60, olasz lira 8.80, cseh korona 4.85, pengő 29, dinár 2.88, osztrák schilling 23.35, svájci frank 31. — **Pénz:** Márka 38.50, dollár 163.50, angol font 795, francia frank 6.40, olasz lira 8.60, cseh korona 4.80, pengő 28.70, dinár 2.83, osztrák schilling 23.10, svájci frank 30.50. — **Irányzat:** tartott.

Zürichi tőzsdényítés. (Julius hó 20.)
Berlin 123.95, Amsterdam 209.05, Newyork 519.20, London 2525.75, Páris 20.33.50, Milánó 27.21, Prága 15.38.50, Budapest 90.52.50, Belgrád 9.12.80, **Bucuresti 3.17.50, Varsó 58.20, Bécs 73.25.**

Zürichi tőzsdézárlat. (Julius hó 20.)
Berlin 123.95, Amsterdam 209.05, Newyork 519.35, London 2525.50, Páris 20.33.50, Milánó 27.21, Prága 15.38, Budapest 90.54, Belgrád

9.12.75. **Bucuresti 3.17, Varsó 58.20, Bécs 73.22.50.**

Bucurestiben ma ünnepl tőzsdeszünet volt. (Szent Illés-napja.)

= **A háboru előtti járadékpapírok revalorizálása.** Bucurestiből jelentik: Románia háboru előtti járadékpapírjainak revalorizálásáról szóló törvényjavaslatot most készítik el a pénzügyminisztériumban, Victor Antonescu és Badulescu államtitkár. A javaslat a francia, angol, belga, holland, svájci és cslasz kézben lévő címleteket revalorizálja.

= **A kormányelnök előadása a stabilizációról.** Bucurestiből jelentik: Bratiaru Vintila miniszterelnök kedden előadást fog tartani a román gazdasági intézetben a stabilizációs kölcsönről.

Pizkosak Aradváros ucaj.

Az interimár-bizottság fokozottabb gondosságra utasította a köztisztasági közegeket. — Rendőrök fogják ellenőrizni az uccaseprést.

(Arad, július 20.) Az interimár-bizottság mai ülésén Arad köztisztaságának ügyét tárgyalták és megállapították, hogy a város köztisztasága nem áll megfelelő nívón, ami nemcsak szépészeti szempontból, hanem a mostani nagy meleg közepette, egészségügyi szempontokból is erősen kifogásolható. Mihulin Miklós interimár-bizottsági elnök-helyettes kifejtette, hogy főleg a külvárosok területe, de még a belváros néhány uccája is szomorú állapotban van. Elmondotta, hogy tegnap kocsin járta be a várost, hogy a köztisztasági osztály munkáját ellenőrizze és elsősorban azt találta, hogy a Bulev. Dragalina (Apponyikörut) pizkos. A Str. Alexandra Gavra (Csernovits Péter-uccában) azt mondták a lakosok, hogy alig látnak uccaseprőt. A Calea Saguna (Varjassy Lajos-uccában), mely Arad egyik legszebb uccája, szintén nagy szemetet talált, ugyanigy a Strada Dorobantilor (Urbán Iván-uccában) is. A Str. Moise Nicoara (Petőfi-ucca) is állandóan telve van szeméttel. A Piata Avram Iancu (Szabadság-téren), a bérkocsi-állomások közelében, lehetetlen állapotok uralkodnak. A trágyaszag miatt a közelben lakók nem nyithatják ki a melegek dacára ablakaikat, mert fertőző levegő árad be azokon. A legelítélendőbb állapotokat azonban a külvárosi Str. Putnei (Csatorna-uccában) találta, ahol maláriát terjesztő mocsarakat és pocsolyákat talált. Itt azt mondták a lakosok, hogy hónapok óta nem láttak uccaseprőt. Felhívja Dirlea Vazul gazdasági osztályfőnököt, őrizze ellen fokozottabb mértékben a köztisztaságot, miután a jelenlegi helyzetet feltétlenül változtatni kell.

Vulpe József interimár-bizottsági tag elmondja, hogy a Str. Consistorului (Batthyány-ucca) és Str. Desseanu (Révay-uccák) torkolatánál levő Szent János-szobornál halmozódik fel a szemet. Miután Arad lakosságának túlnyomó része katolikus, a város kötelessége, hogy vigyázzon, ne sértsék meg a polgárság kegyeletérzését és ezért gondoskodni kell legalább arról, hogy a szobornál tisztaság uralkodjon. Dirlea Vazul kifejti, hogy a köztisztasági

A TÖKÉLETES PATKÁNY ÉS EGÉR

Ratopax

INFO SZER

Egy Öreg R-pasztilla házból az Száz-as patkányokat és egereket!!!

KAPHATÓ gyógyszerárakban és drogeriákban II. ÁRA 115 LEI

Chemoverm Institut Ghimie, Satu-Mare

sági szolgálatnál jelenleg két ellenőr működik, ami kevés az ellenőrzésre. Ő, a maga részéről nem mehet mindennap körutra, hogy az uccaseprőket ellenőrizze. Kéri a bizottságot, engedélyezzen még egy ellenőr alkalmazását, ezenkívül irjon át a rendőrségnek, nyujtsanak segédkezet a rendőrség közegei is a köztisztaság ellenőrzésére. A bizottság engedélyezte a harmadik ellenőr felvételét és elhatározta, hogy átiratban kéri meg a rendőrprefekturát, adja ki utasításba a rendőröknek, ellenőrizzék az őrhelyük közelében működő uccaseprőket és hassanak oda, hogy azok becsületesen végezzék el munkájukat.

SPORT

O A Hellas junior tenniszversenyének mai eredményel a következők: Klein—Pogány 6:2, 7:5. Krenner—Világh 6:2, 6:4. Fenyő—Filitti 6:3, 2:0, w. o. Farkas—Reich 6:4, 6:0. — **Férfi egyes II. osztály:** Klein—Világh 5:7, 6:1, 8:4. Keller—Filitti 6:4, 6:0. Krenner—Kohn 2:6, 6:3, 6:2. — **Női egyes I. osztály:** Gráf Gizi—Burger Nusi 6:2, 6:2. Winternitz Sári—Stauber Vica 6:4, 4:6, 6:4. — **férfi páros:** Pogány—Filitti — Roth—Fodor 6:0, 6:1. Reich—Klein — Kohn testvérek 6:2, 6:1. — **Vegyes páros:** Fenyő—Groszmann Augus — Filitti—Winternitz Sári 6:4, 6:3.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.
Főtér közepén
(Minorita templommal szemben)

nagy üzlet-
helyiség,
aug. hó 1-re kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Alulírottak a fájdalomtól porig sujtva szomorodott szívvel jelentik, hogy a legjobb fiu, testvér, rokon és jóbarát

Lengyel István

malomtulajdonos,

munkás életének 27. évében a Mindenható kitürkészhetetlen akaratából, f. hó 18-án, este 6 órakor váratlanul elhunyt.

Emléke áldott legyen mindörökké!

Ghioroc, 1928. július, 18. 3907

Özv. Lengyel Istvánné anyja. Györfly Tiborné, szül. Lengyel Margit testvére. Györfly Tibor sógora. Mudin Pipi, Mudin Egon unokaöccse. Lakatos Lajos társa.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szöveghirdetésnek 4. vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szöveg hétköznap 40. vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel írt szövegek aláhúzóval. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszleveggyel ellátott kérdésközlőkre válaszolunk. Ajánlatok, feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolásai köresek. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

ALKALMAZÁS.

EGY ÜGYES SZOBALÉANY jó bizonyítvánnyal uriházhoz augusztus 1-re felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

NÉGY középiskolát végzett fiatal ember gyakornoki állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3903

ÜGYES, MEGBIZHATÓ KIFUTÓ LÉANYT jó bizonyítvánnyal felvesz Szalóné bizományi üzlete Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

LAKÁS.

SZÉP kétszobás konyhás éleškamrából álló helyiség augusztus 1-re kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3906

KÉTSZOBÁS Irodahelyiség a város központjában kerestetik. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérünk. 3909

MODERN szoba, konyha, villanyvilágítás, vízvezetékkel azonnal kiadó Vladoknál, Calea Ardealuului 1. 3912

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra

KIADÓ.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1357

VÉTEL ÉSELADÁS.

VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK olcsó pártiszalvéta Sándor Ferencné mellett szemben.

SZÖNYEGEK, gyönyörű ebédő antik komódok, antik órák, intarziás kis vitrin, antik székek, szalónok, íróasztalok, zsolnai majolikák, fotelok, asztalok, székek, garderober szekrények, kórák, velencei és konzoltükrök, üvegezett szekrény, íróasztalgarnitúrák, storeok, függönyök, 6 személyes damaszt asztal, nemű, Biedermeier garderober szekrény, régi pénzek, zongorák, pianino, dohányzóasztal, dísz tárgyak stb. eladók — Szalóné bizományi üzlet Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

10 MERINOI TENYÉSZKOS eladó. Erdőküldések Löbl hírlapiroda továbbít. 3901

IRÓGÉPET használatra megvételre keresek. Ajánlatokat Löbl hírlapirodába. 3902

60 CSALÁD méh országos méretű kaptárban, családonként 600 lejért eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3905

ANTIK ÉS MODERN butorokat műtárgyakat, antik poharakat márkás porcelánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket stb. bizományos veszek, azok magas árral való gyors eladásáról gondoskodom. Szalóné. Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kigros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

SZÖNYEGEK, valódi és hazai. Márkás képek eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3906

Felsoleges lakásberendezési tárgyait, háztartási és ruházati cikkei stb.

előnyösen és gyorsan értékesíti Saigóné bizományi üzlete Arad, Str. Horia (Széchenyi-u) Neuman-palota

ÜZLETEK.

LAKATOSMŰHELY berendezéssel kiadó vagy eladó. Piata Turnului (Lorvada-uca) 3. 3894

RAKTÁR vagy műhely céljára világos szuterén helyiség kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3911

INGATLAN.

BÉRHAZAT megvételre keresek. Ügy-nökök kizárva. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3910

Megvételre

keresek keltárosban két szép egy-két emeletes házra. Ügy-nökök kizárva. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3880

„AMERIKA”

Haláleseti biztosító intézet

vezérképviselője Arad, Str. Alexandri (Salmeu u. 11/a)

Eddigi tagszám 12.000.

E fogad haláleseti biztosítást az orvosi vizsgálat nélkül 85 éves életkorig.

Berátkozási díj 1200 Lej.

Halálesetenként hozzájárulás 100 Lej.

Biztosított összeg 100.000 L

Haláleset után 60 nap alatt fizetjük a biztosított összeget. Ügy-nököket (férfi és nő) helyben és vidékre magas fixre és jutalékra azonnal felvesszünk.

A nők nagy hibája

Hogyan vehetik észre a férfiak nagyon könnyen az Ön hibáit?

Mindennap ezer és ezer nő hívja fel a férfiakat, hogy tudna róla, a férfiak figyelmét hibáira. Egyetlen férfinak sem tetszik az, hogy a hölgy, akinek a közelében tartózkodik, kiszedje puderdobozát, hogy az orrát bepuderezze. Ezzel a hölgy elárulja, hogy csúnyán fénylő orra van s esetleg csunya bőre, amelyet el szeretne tüntetni. Ha a rizsport, melyet kedvel, arckenőcskával keveri, nagyon könnyen megszabadulhat orrának fényességétől, eltekintve az egész napra bőrének fogvatékosságait. Az arckenőcskát azt eredményezi, hogy a rizspor a meleg, esős idő, tengeri fürdő, vagy a tánc közben beálló izzadás dacára tökéletesen tapad bőréhez. Ezenkívül felfrissítő és erősítő hatást gyakorol a bőrre s a rendszeres használat az orr fényességének gyors és egyszersmindenkorra való megszüntetését eredményezi. Az arckenőcskát a Tokalon-puderral már a gyártási

folymat alatt tudományos módon és tökéletes elosztásban keverik.

Ez a kitűnő puder észrevehetetlen az arcon és addig tart, míg csak le nem mossa. Senkisé fogja elhinni, hogy a sima, finom és bársonyos bőr, amilyen az Öné lesz, nem teljesen az Ön természetes szépségének köszönhető. Minden reggel 3.000.000 nő használ Tokalon pudert. A francia, angol, amerikai és olasz nők, akik a legműveltebbek és a legszebbek a világon, csak Tokalon pudert használnak.

Jegyzet. Tokalon puder kapható gyógyszertárak, drogériák és illatszer-tárakban. A szokásos nagyságu doboz ára 80 lej. A kétszeres nagyságu doboz, mely kétszeres mennyiséget tartalmaz, Lei 120-ba kerül. Ahol nem kapható küldjük be a vonatkozó összeget postai utalványon a PARFUMERIA ELITEI-nak Bukarest, Calea Victoriei 39.

Veszek!
Kölesönzők!
Beeserélek!

Helyi: gramofon, lemez, motorkezdő, villanyegő, MOTORICA, Arad, volt Asztalos Sándor-uca 12. — Tű ütőeg és porcelán tárgyak készítésére: ragasztó, kátról ragasztó is kapható.

SCHWARZ üveges, Calea Banatului 12. 8282

Hirdessen a 43 évi fennálló
Aradi Közlönyben

Butorok részletre
kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.
GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Cimre ügyelni!
(Szabóság-tér) 10. szám.

Makulatura 5 kigros csomagokban kaphatók a kiadóban.

MUZSAY JÓZSEF Arad, színházszemben **Nyári árjegyzéke:**

Mosóöltöny Lej 1300	Mosónadrág Ia Lej 430
Overcoat vászonöltöny 1490	Gummikabát " 840
Divatöltöny lenvászon 1650	Fregoli-kabát " 2100
Kitűnő mosóöltöny divatszineken 1950	Gyermek-costum " 400
Tennisz-nadrág " 680	Tronch-coats Ia " 2400

Divatszabóság! Nagy posztóraktár!

HUNGARIA
Nagyszálloda
BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „HUNGARIOTELE”.